Bulgar komitecileri Yugoslav hududunda yeniden faaliyete geçtiler.

AKŞAM

Trakya umumî müfettişliği nisanda faaliyete başlıyacak.

Sene 16 — No: 5537 — *Fiati her yerde 5 kuruş* CUMA — 9 Mart 1934 *Telefon:* 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Makedonya komitesinin kararı

Bulgar komitecileri tekrar faaliyete geçtiler

Bulgar gazeteleri Balkan misakına şiddetle hücum ediyorlar

Belgrat 7 (Hususî) — Neşredilen resmî bir tebliğe göre dört komiteci Bulgar - Yugoslav hududunu tecavüz etmiştir. Hudut nöbetçileri bunları durmağa ve teslim olmağa davet etmiştir. Komiteciler bu davete silâhla mukabele etmişlerdir.

Bunun üzerine asker de ateş açmıştır. İçlerinden ikisi ölmüş, diğer ikisi Bulgar toprağına kaçmışlardır.

Muhtelit tahkik komisyonu bunların hudut havalisinde oturan Yuakimoni ve Sotirof isminde iki Bulgar olduklarını göstermiştir. Üzerlerinde rovelverler, Manliher silâhları vardı.

Ölenlerin, asıl komiteci olan diğer ikisine klavuzluk ettikleri anlaşılmıştır.

Makedonya komitesi sinin kararı

Atina 8 (Hususî) — Yunan gazetelerinin Sofyadan aldıkları malûmata göre Makedonya komitesi kongresi şu kararları vermiştir:

1 — Kurtuluş mücadelesinde büyük fedakârlıklara katlanan ve zulum altında bulunan Makedonya halkını,

2 — Hırvat milletini ve Sırbistan boyunduruğu altında bulunan diğer milletleri,

3 — Bulgar efkârı umumiyesini,

4 — Makedonya dostlarını selâmlar.

5 — Yunanistan ve Yugoslavya tarafından işgal edilen Makedonyadaki Bulgar ahalinin cebren millî haklarından ve millî müesseselerinden mahrum bırakıldıklarına büyük devletlerin nazarı dikkatlerini celbederiz.

Kongre üç kısma ayrılmış olan Makedonyanın müstakil bir hükûmet teşkil edecek surette birleşmesini ister.

6 — Milletler cemiyetinden Yugoslavyadaki Makedonya Bulgarlarını himaye etmesini rica eder. Kongre Yugoslavya Makedonyasında yaşıyan Bulgarların vaziyeti pek berbat olduğuna Milletler cemiyetinin nazarı dikkatini celbeder.

7 — Yunan Makedonyasında yaşayan ve pek fena bir halde olan Bulgarların vaziyetile de alâkadar olmasını rica eder.

Balkan misakı ve bulgar gazeteleri

Sofya gazeteleri Balkan misakı hakkında uzun yazılar yazmakta devam ediyor. Slova gazetesi yazdığı makalede misaka merbut gizli bir protokol mevcut olduğu meydana çıktığından Cemiyeti akvamın işe müdahalesini, M. Titulesconun elinden bu protokolun alınarak tetkikini istiyor.

[Devamı ikinci sahifede]

Sabık adliye vekili Mahmut Esat bey dün inkılâp enstitüsünde derslerine başlamıştır. Resmimizde Mahmut Esat bey ve dinleyicilerden bir kısmı görünüyor. Mahmut Esat beyin dersi hakkında malûmat ikinci sahifemizdedir.

Iki balıkçı arasında kanlı bir kavga oldu

Bir balıkçı müşterisini elinden alan arkadaşını ağır yaraladı, kendisi de yaralandı

Şehremininde bir balık alışverişi yüzünden bir cinayet olmuştur. Hasan ve İzzet isimlerinde iki balıkçı Şehremininde Saray meydanında balık satarlarken bir müşteri Hasanın tablasına doğru yaklaşmış, bu sırada İzzet seslenerek müşteriyi kendi tablasına çağırmıştır. Elinden müşterisinin alınmasından fena halde hiddetlenen Hasan tablasını bırakarak İzzete küfretmeğe başlamış, bu yüzden iki balıkçı kavgaya tutuşmuşlardır.

Gürültüyü etraftan duyanlar koşarak iki kavgacının arasına girip ayırmak istemişlerse de kabil olamamış, Hasanla İzzet biribirlerine hücum ederek tekme ve yumruk dövüşüne başlamışlardır. Kavga arasında bir aralık İzzetin tablası da devrilerek balıkları dökülmüş ve ayak altında ezilmiştir. İzzet bundan büsbütün hiddetlenmiş ve yere düşen büyük balıkçı bıçağını alıp Hasanın üzerine atılmıştır.

Hasan vaziyetin tehlikeli olduğunu görünce koşup kendisi de bıçağını almak istemişse de buna vakit bulamamış, İzzet arkasından yetişerek kocaman keskin bıçağı sırtına saplamıştır. İki küreğinin ortasından tehlikeli surette yaralanan Hasan yüzü koyun yere yuvarlanmıştır. Gözleri kararan İzzet gene hiddetini yenememiş ve yerde yatan Hasanın üzerine tekrar atılmış, yaranın üzerinde saplı kalan bıçağı çıkarıp yeniden saplamak istemiştir. Fakat bıçağı yaradan çekerken nasılsa eli bükülmüş ve kendi bıçağı bu defa da kendi bileğine saplanıp damarlarını parçalamıştır.

Vakayı haber alan polisler yetişmişlerdir. Gerek ağır yaralı olan Hasan ve gerekse İzzet fazla kan zayi ettiklerinden ifade veremiyecek bir halde hastaneye kaldırılmışlardır. Uzun bir tedavi neticesinde İzzet biraz kendine gelmiş ve ifade verebilmiştir.

Hasanın ifadesi alınamamıştır. Hayatı tehlikededir.

Dört mühim kanun lâyihası

Ziraat vekâleti lâyihaları Meclise gönderiyor

Ankara 9 (Hususî) — Ziraat vekâleti meclisin bu içtima devresinden çıkarılmak üzere müteavil sermaye, nebatları koruma, pirinç ziraati, ipek böcekçiliği hakkında dört kanun lâyihası hazırlamıştır. Dördü de bir haftaya kadar meclise sevkedilecektir.

Müteavil sermaye kanunu üretme çiftlikleri ile fidanlık müesseselerine para verecektir. Nebatları koruma kanunu hastalıklarla mücadeleyi tevsi ile esaslandıracak ve liman ve hudut gümrüklerinde nebatları kontrol ve temizleme müesseseleri kuracaktır.

Çeltik kanunu pirinç ziraatini ıslah ile ilerletecektir. Böcekçilik kanunu bu sanatin ilerlemisini yeni esaslara ve bugünkü ihtiyaca göre temin etmektedir.

Bekârlar

Dahiliye vekâleti bunların miktarını sordu

Dahiliye vekâletinden İzmir vilâyetine gönderilen bir emirde vilâyet dahilinde nüfus kütüğünde kayıtlı bekârların miktarı hakkında malûmat istenmiştir.

Bekârlar 20-25 yaşı ile 25-60 yaşı arasında olmak üzere iki kısımda yazılacaktır. Keyfiyet kazalara da tebliğ edilmiştir. Bir istatistik hazırlanarak vekâlete gönderilecektir.

Bunun, mutasavver bekârlar vergisi kanunu ile alâkadar olduğu İzmirde söyleniyor.

Ilk tahsil

Cumhuriyet halk fırkası divanında müzakereler

Ankara 8 — Cumhuriyet halk fırkası divanı bugün saat on yedide başvekil İsmet Pş. Hz. nin riyasetinde toplanmıştır.

Ankara 8 (A.A.) — Bu akşam toplanan cumhuriyet halk fırkası divanı ilk tahsil meselelerini esaslı olarak tetkik etmiş ve müzakerenin fırkanın meclis grupuna nakledilmesine karar verilmiştir.

Trakya umumî müfettişliği

Trakyada şimdiden büyük bir çalışma başladı

Edirne - Istanbul şosesi, diğer bir çok yollar tamir ediliyor

Edirne - Istanbul yolunda tamir faaliyeti: Sörtlendere köprüsü beton olarak yapılıyor

Edirne 7 (Hususî) — Hükûmetin Trakyada umumî bir müfettişlik ihdası hakkındaki kararı burada ve bütün Trakyada büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır. Herkes Trakyada yeni bir hayat, yeni bir çalışma devri başlıyacağını ümit ediyor. Hele Trakyada muhacir iskânı, asrî köyler, yeni fabrikalar inşası hakkındaki haberler de tahakkuk ederse burası az zaman içinde büsbütün değişecektir.

[Devamı 2 inci sahifede]

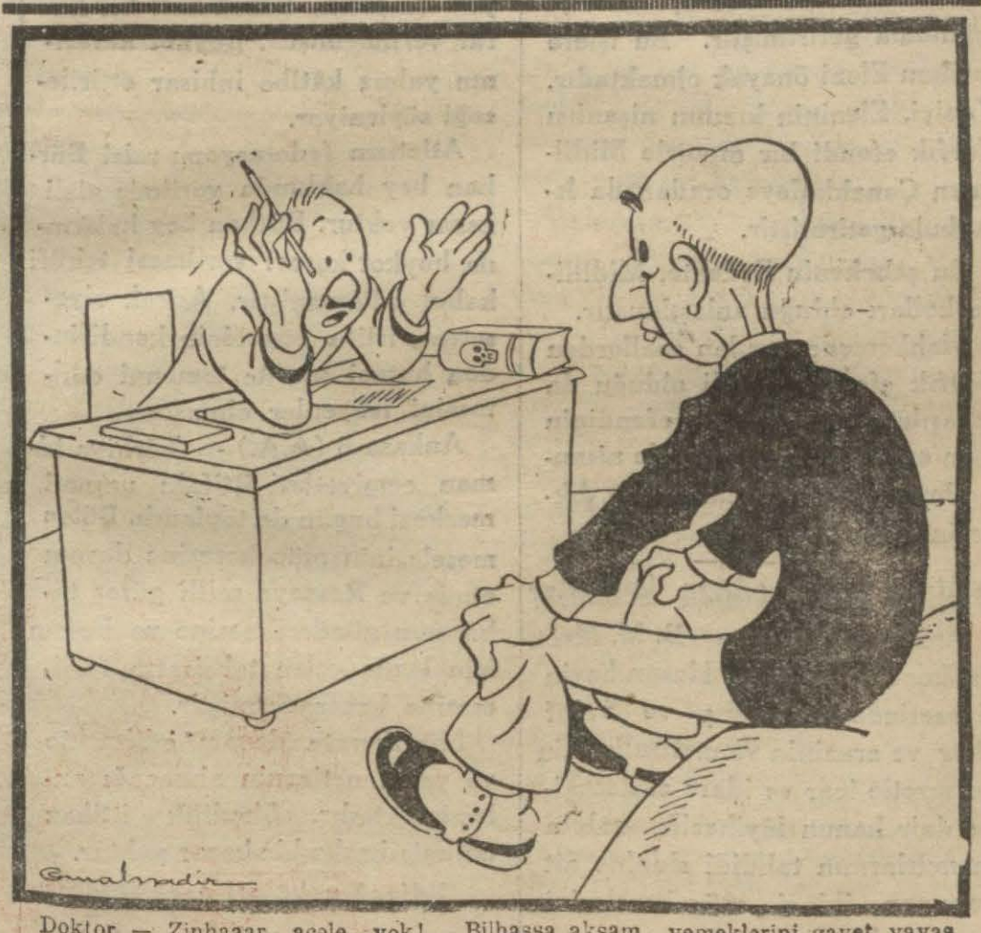

Doktor — Zinhaaar acele yok!.. Bilhassa akşam yemeklerini gayet yavaş yiyeceksiniz !...

Hasta — Peki amma doktor, hiç Şehir tiyatrosuna gitmiyecek miyim?

Inkılâp enstitüsünde

Mahmut Esat bey dün derslerine başladı, çok alkışlandı

Üniversite inkılâp kürsüsünde üçüncü ders dün İzmir mebusu Mahmut Esat bey tarafından verilmiştir. Mahmut Esat bey:

«— Her şeyden evvel acunun (dünyanın) Türk soyundan olan en büyük şefini, Gazi Mustafa Kemal Hz. ni ve onun yüksek şahsiyetinde Türk ihtilâlini sonsuz saygılarla selâmlarım.

Büyük şefim, ihtilâlin hukuk tarihini Türk gençliğine anlatmamı tensip buyurmuşlar... Bu çok ciddî işi maarif vekâletimiz bana tebliğ ettiği zaman Selçukta çiftlerimin başında bulunuyordum. Yapıp yapamıyacağımı düşünmedim bile. Çünkü şef emredince başarılmıyacak iş olmadığına inanım vardır, diye konferansına başlamış ve:

«— Gazi Mustafa Kemal, Türk milletinin önünde ilerliyen bir zafer bayrağıdır. Bu bayrak bugün de, yarın da, öbür gün de bütün güçlükler üstünde yükselecek, yükselecek ve hep yenecektir» demiştir.

Mahmut Esat bey bundan sonra ihtilâlin felsefesini, Türk ihtilâlinin mevzuunu, ihtilâlin ne demek olduğunu, bu hususta bir çok ecnebi âlimlerin fikirlerini uzun uzadıya izah ederek bu fikirlerle Türk ihtilâlini mukayese etmiş ve fevkalâde alkışlanmıştır.

Garip bir kaçakçı şebekesi

Pasaportsuz kimseleri huduttan içeri sokmuşlar

Dün Sultanahmet birinci sulh mahkemesinde bir kaçakçı şebekesinin muhakemesine balşanmıştır. Bu şebekenin hudutlarımızdan içeri girmesi yasak olan bazı firarî kimseleri memleketimize soktuğu anlaşılmıştır.

Polis, madam Eleni, Tevfik efendi, Yani ve Yorgi isminde dört kişiyi yakalamış, bunlar adliyeye verilmişlerdi.

Mesele şu suretle meydana çıkmıştır:

Yorgi isminde bir tüccar bundan bir müddet evvel 300 lira mukabilinde firari kardeşi Yaniyi İstanbula getirtmiştir. Bu işlere madam Eleni önayak olmaktadır. Yaniyi, Eleninin kızının nişanlısı Tevfik efendi bir motörle Midilliden Çanakkaleye oradan da İstanbula getirmiştir.

Bu şebekenin Erdekte, Midillide kolları olduğu anlaşılmıştır.

Mahkemede sorulan suallerden Tevfik efendinin evli olduğu da anlaşılmıştır. Tevfik efendinin hem evli, hem de başkasile nişanlı olması mahkemenin nazarı dikkatini celbetmiştir.

Mecliste kabul edilen kanunlar

Ankara 8 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün reis vekili Hasan beyin riyasetinde toplanmış ve vakıf akar ve arazinin ve mahsullerinin ne suretle icar ve idare edileceğine dair kanun lâyihasile zabıta memurlarının tahdidi sinnine ait kanunun ikinci müzakerelerini yaparak kabul etmiştir.

Meclis pazartesi günü toplanacaktır.

Bu Sabahki Telgraflar

M. Prince nasıl öldürülmüş?

Bayıltıldıktan sonra iplerle şimendifer hattına bağlanmış ve öyle bırakılmış!

Paris 8 ((Hususî) — Stavisky rezaleti tahkikatı hararetle devam ediyor. Hergün müstantik ve tahkik heyetleri bir çok kimseyi dinlemektedir. Şimdiden daha bir çok kimselerin bu işte alâkaları olduğu anlaşılmıştır. Bulunan çek koçanları tetkik edildikten sonra yeni tevkifat yapılacaktır.

Maamafih efkârı umumiye bundan ziyade M. Princein ölümü tahkikatile meşguldür. Bu tahkikat neticelenir, failler ele geçerse Stavisky rezaletinin de bütün içyüzü meydana çıkacaktır.

Adliye nazırının «memlekette gizli bir çete var. Bunların yaptıkları yanlarına bırakılmamalıdır» yolundaki sözleri heyecan uyandırmıştır. Bitaraf bir adam olarak tanınan adliye nazırı M. Cheronun hakikaten bir takım kimselerin gizli dolaplar çevirdiğine, bir çok fenalıklar yaptığına kanaat getirmiş olduğu anlaşılmaktadır. Şimdi herkes çetenin meydana çıkarılmasını istiyor.

Başvekil M. Doumergue de bu mesele ile meşgul olmaktadır. Başvekil, dahiliye nazırile uzun müddet görüşmüştür.

M. Princein Dijon istasyonunda otomobile bindikten sonra bayıltıldığı ve bu vaziyette şimendifer hattına bağlandığı anlaşılmıştır.

Stavisky kundakçı

Londra 7 — Londrada çıkan Dailiy Mail gazetesinin verdiği bir habere göre Stavisky ayni zamanda büyük bir yangıncı imiş. Başlarında Staviskynin bulunduğu çete bir çok büyük vapurları, sigorta parasını almak için yakmış.

İngiliz gazetesi Staviskynin İngilterede de bir çok yardakçıları bulunduğunu, kundakçı çetesinin yakın şarkta da adamları olduğunu yazıyor.

[Madam Staviskynin ifşaatı hakkındaki haberler yedinci sahifemizdedir.]

Radikal sosyalist fırkasının vaziyeti

Paris 7 — Radikal sosyalistler 11 martta yapacakları kongrelerini 11 mayısa bırakmışlardır. Kabinenin vaziyeti o zamana kadar emniyette demektir. Fırka, içinden bir temizlik yapmağa karar vermiştir. Stavisky işinden dolayı tevkif edilen mebuslardan Garat ve Bonneaure fırkadan çıkarılmıştır.

Fazilet mükâfatı

Yüksek tedrisat namına İbrahim Hakkı bey namzet gösteriliyor

Bu sene verilecek fazilet mükâfatı için gösterilecek namzetleri tayin etmek üzere muhtelif zümrelere mensup muallimler arasında intihap yapılmasına başlanmıştır. Yüksek tedrisat profesörleri arasında yapılan intihapta edebiyat fakültesi coğrafya profesörü İbrahim Hakkı beyin namzet gösterilmesi ittifakla kararlaştırılmıştır.

İbrahim Hakkı bey İsviçrede ve Almanyada tahsil etmiş, uzun senelerdenberi talim hayatında büyük bir feragat içinde çalışmış, kıymetli bir profesördür.

Idman cemiyetleri

Fenerbahçe idare heyeti hakkında henüz kat'î karar verilmedi

Ankara 8 — İdman cemiyetleri ittifakı umumî merkezi bugün de toplanmıştır. Fenerbahçe idare heyeti hakkında henüz katî bir karar verilmemiştir. Boykot kararının yalnız kâtibe inhisar ettirileceği söyleniyor.

Atletizm federasyonu reisi Bürhan bey hakkında verilmiş gizli karar yoktur. Bürhan bey hakkında boykot kararı verilmesi teklifi kabul edilmemiştir. Ancak riyasetten, istifa etmesinin kendisinden hususî surette temenni edilmesini istiyenler olmuştur.

Ankara 8 (A.A.) — Türkiye idman cemiyetleri ittifakı umumî merkezi bugün de toplandı. Bütçe meselesinin müzakeresine devam etmiş ve Romaya millî güreş takımının gönderilmesine ve bunun için lâzım gelen tahsisatın verilmesine karar vermiştir.

Müzakerata devam edilmekte ve yarın neticenin alınacağı anlaşılmaktadır. Şimdilik ittihaz edilmiş başka bir karar yoktur.

İktisat vekâleti teşkilâtı

Ankara 8 — İktisat vekâleti yeni teşkilât projesinin bir kısmını tatbika karar vermiştir.

Midesinin üzerinde ateş yakmışlar!

Paraları aldıktan sonra kaçtılar, fakat yakalanmaları yakındır

Tarsusa tabi Dadalı köyünde bir soygunculuk vakası olmuştur:

Molla Ali Dadalı köyünün oldukça paralı bir adamıdır. Gece yarısı bütün köylü uykuda iken sayısı on bir kadar olduğu söylenen silâhlı adamlar köye gelmişler ve doğruca molla Alinin evine girmişler ve ne kadar parası varsa vermesini söylemişlerdir. Molla Ali parası olmadığını söyleyince haydutlar bir çok işkencelere teşebbüs etmişler ve hattâ midesinin üzerinde ateş yakmışlar ve zavallıyı bayıltmışlardır. Sonra her tarafını araştırarak bulduklarını alıp savuşmuşlardır.

Vakayı haber alan jandarma derhal takibe çıkmıştır. Yakalanacakları şüphesizdir.

Sarhoşluk cinayeti

Kapıyı kırıp zorla içeri girmek istiyen adamı yaraladı

Karagümrükte Salim isminde birisi uzun müddettenberi beraber yaşamakta olduğu Mükerrem ismindeki kadınla kavga etmiş ve Mükerrem hanımla annesi Nadire hanımı dövdükten sonra kaçmıştır.

Ertesi gün Salim sarhoş bir halde akşam üzeri tekrar Mükerrem hanımın evine giderek bıçağını çekip kapıya dayanmış ve kapıyı kırıp zorla içeriye girmek istemiştir.

Bu gürültü esnasında ayni evde oturan Ziya isminde bir adam da işe karışarak Salimi kapıdan kovmak istemiş, fakat Salim buna da küfür etmiştir. Kavga büyümüş ve Ziya bir aralık tabancasını çekerek Salime ateş etmiştir.

Sırtından tehlikeli surette yaralanan Salim hastaneye kaldırılmış, Ziya yakalanarak müddeiumumîliğe teslim edilmiştir. Salimin hayatı tehlikededir.

Mühim ifşaat

Eski fransız dahiliye nazırı polisten başka bir kuvvet teşkil etmek istemiş

Paris 8 — 6 şubat vekayiini tahkik eden komisyon bugün eski polis müdürü M. Chiappei dinlemiştir. Eski polis müdürü, eski dahiliye nazırı M. Fratın sosyalist, komünist ve kral taraftarlarından mürekkep ve polis harici bir teşekkül vücuda getirerek nümayişçilere karşı koymak istediğini söylemiştir.

M. Daladier de bunu tastik etmiştir. Eski polis müdürü dahiliye nazırına bunun tehlikelerini anlatmıştır.

Komisyon cuma günü M. Daladier ile Fratı dinliyecek, bu iki zatı eski polis müdürile muvacehe ettirecektir.

Misakın tasdiki

Üç Balkan hariciye nazırının telgrafları

Balkan misakının büyük millet meclisi tarafından tastiki münasebetile hariciye vekilimiz Tevfik Rüştü bey tarafından Yunanistan, Romanya ve Yugoslavya hariciye nazırlarına birer telgraf çekilmiştir.

Yunansitan, Romaya ve Yugoslavya hariciye nazırlarından da Tevfik Rüştü beye samimî tebrik telgrafları gelmiştir.

Merhum Reşit Galip için

Ankara 8 — Halkevinde yarın merhum Reşit Galip bey için bir toplantı yapılacaktır.

Bayram tebrikleri

Ankara 8 — Nafıa encümeni bugün içtima ederek millî ve dinî bayramlara takaddüm eden günlerde matbu evrak sayılan kartvizitli zarfların Hilâliahmer puluna tâbi olup olmadığının tefsiren halli hakkındaki tezkereyi tetkik etmiş ve meselenin bir kanunla halli lâzım geldiğine karar vermiştir.

Nafıa vekili de encümende bulunarak hükûmetin noktai nazarını izah etmiştir.

Umumî müfettişlik

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Her ne olursa olsun hükûmetin kararı Trakyada yeni bir hayat başlıyacağını göstermektedir. Bu hayatın halk ve köylü için pek ziyade refah temin edeceği muhakkaktır. Şimdiden herkeste bir çalışma hazırlığı vardır.

Son günlerde İstanbul - Edirne şosesi üzerinde büyük bir tamirat faaliyeti vardır. Köprüler betona tahvil ediliyor, bozuk olan Babaeski - Kuleli yolu yapılıyor, yollarda yüzlerce amele ve bir çok kamyon durmadan çalışıyor.

Yol mühendislerinden Nazif ve Kemal beyler bu yolun inşasına tayin edilmişlerdir.

Umumî müfettişlik nisanda faaliyete başlıyacak

Ankara 9 — Trakyada teşkil edilecek ikinci umumî müfettişlik nisandan itibaren faaliyete geçecektir.

Müfettiş ve müfettişlik memurları bu ayın on beşinde belli olacaktır.

Bulgar komiteleri

(Baş tarafı birinci sahifede)

Zaria gazetesi, «Bulgarlara karşı muharebe devam ediyor» serlevhasile yazdığı bir makalede Balkan misakından maksat komşu devletlerin Bulgaristan aleyhinde politikaya devam etmesi olduğunu söylüyor. Diyor ki:

«Yunanistan Bulgaristanla münasebatı kesti, Sırbistan hudutlarını kapadı. Romanya ile ihtilâflı meseleler olduğu gibi duruyor. M. Maximosun Atinada fırka reislerine beyanatı komşu devletlerin Bulgaristan aleyhindeki hislerini gösteriyor. Bulgaristan hemen milletler cemiyetine müracaat etmelidir.»

Mir gazetesi İtalya, Avusturya ve Macaristan arasında bir misak aktedilmek üzere olduğunu söylüyor ve diyor ki:

«M. Musolini bu misak ile Balkan misakına karşı mukabil harekette bulunmak istemiştir. Balkan misakını imza eden memleketlerin bu misakı yırtarak sepete atacakları gün uzak değildir»

Bazı Bulgar gazeteleri Yugoslavya ve Romanya krallarının nisan zarfında Sofyaya gelerek Bulgar kralının ziyaretini iade edeceklerini yazıyorlar. O zamana kadar üç hükûmet arasındaki ihtilâflı meseleler halledileceğini ümit ediyorlar.

Idamı cezası

Üç katil idam cezasına mahkûm edildi

Aydın 8 (A.A.) — Kurtlar köyünden Dana oğlu Memedi parasına tama ederek gece evinde yorgan çarşafile boğmak suretile öldüren Dinarlı Hüseyin, Sökeli Kurt Süleyman çavuş, Tekeliden Tarluklu Hasan ile arkadaşları Mustafa ve Memedin son muhakemeleri dün ağırcezada yapılmıştır.

Bunlardan Dinarlı Hüseyin ile Süleyman ve Hasanın idamlarına Mehmetle Mustafanın onar sene hapislerine karar verilmiştir.

Gençlik teşkilâtı

Ankaradan gelen haberlere göre gençlik teşkilâtı kurulması kararlaştırılmıştır. Spor teşkilâtının kaldırılacağı hakkındaki haberler bundan galattır. Gençlik teşkilâtı bütün Türk gençliğini bir mefkûre etrafında toplıyacaktır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Yalovaya tayyare postaları

Son günlerde Akay idaresinin Yalova hakkındaki tasavvurları münasebetile gazetelerde bir fıkra gördük. Yalovaya tayyare seferleri tertibi de düşünülüyormuş. Karilerimizin hatırında kalmış olduğunu pek tahmin etmezsek te, her halde iki üç ay evvel gene bu sütunlarda Yalovaya tayyare işletilmesini mevzuu bahsetmiştik.

Hakikat, yalnız Yalovanın değil, hattâ Adaların da İstanbulumuz için, gelecek seyyahlar için hakikî bir yaz tedavi ve eğlence yerleri olmasını istersek en evvel nakil vasıtaları meselesini halletmek mecburiyetindeyiz.

Büyükadaya vapurla bir saatte bile gidilemiyor. Yalovaya seyahat iki buçuk saat sürüyor. Eldeki vapurlarla ne yapılsa nafile. Vapur havuza sokulsa, kömür iyi cinsten intihap edilse gene boş. Çünkü esasen bu vapurlarla bizim istediğimiz sürat temin edilemez.

Şu halde ne yapmalı? Hızlı vapurlar getirmeli. Bunu söylemek kolaydır. Fakat tatbikata geçilince ne kadar müşkülât çıkar! Vapurun kömür sarfiyatı, muayyen bir miktardan sonra, sürati fazlalaştırmak hususunda, temin edilen süratle hiç kıyas kabul etmiyecek derecede artar. Nihayet, bu vapur işletmenin zararlı bir iş olmaması da lâzımdır.

Ticarî zihniyetle düşünülünce Adalara istediğimiz gibi süratli vapur temin etmenin pek büyük masrafa malolacağını derhal anlarız. Sonra, vapurların kıtasını da büyültmek lüzumu hasıl olacaktır. Bu büyük vapurları köprüye, Ada ve Yalova iskelelerine kolaylıkla nasıl yanaştırabiliriz? Ve en sonra, böyle yeni, bütün şikâyetleri kesecek, arzuları tatmin edecek derecede hızlı vapurları kaç yüz bin liraya satın alabiliriz? Hem bir vapurla iş bitmez ki! Muntazam servis yapabilmek için en aşağı bir kaç vapur lâzım.

İşte bu gibi mütalâalar tamik edilince, Adalara ve Yalovaya hızlı vapurla kolaycacık gidip gelmek ümidine bizzarure veda etmek lâzım gelir.

Şu halde, şimdilik yegâne amelî çare tayyare postalarıdır gibi görünüyor. Biz tayyare mütehassısı olmadığımız için bunun kabil ve kolay olduğunu iddia etmiyoruz. Böyle bir hüküm ancak etraflı bir tetkikten sonra verilebilir. İşte bizim istediğimiz nokta bu idi, meselenin bir kere tetkik ve tamik edilmesi idi. Eğer bu yolculuk vasıtasının da masraflı, gayri amelî, zor olduğu tahakkuk edecek olursa eldeki vapurları mümkün olduğu kadar ıslah etmekten, bunlara benzer yahut biraz daha iyice vapurlar satın almaktan başka yapacak bir çare kalmaz.

Yalova için tayyare postaları ihdası düşünülürken bunu Yalova kaplıcaları için değil, Yalova sahili için tertip etmek icap eder. Çünkü tayyare seferleri Adaları ihmal edemez. Bu itibarla, beklediğimiz faydayı ancak deniz tayyareleri temin eyler. Her halde, Akay idaresinin bu işi bir tetkik ve müzakere mevzuu yapması bize biraz ümit veriyor.

Akşamcı

ŞEHİR HABERLERİ

Su meselesi

Bu yaz belediye bu işle meşgul olacak

İstanbul su işlerini tanzim ve ıslah etmek üzere Avrupaya giden belediye fen heyetinin döndüğünü yazmıştık.

Bu sene yazın belediyenin en mühim şehir faaliyetini su işi teşkil edecektir. Seyahatten dönen heyet, şehrimize geldikleri günden itibaren proje hazırlamakla meşguldür.

Terkos idaresi bir taraftan şehire fazla su vermek için tazyiki arttıracak, diğer taraftan İstanbulda hiç su tesisatı bulunmıyan semtlere yeni borular döşiyecektir.

Bunun için Terkos gölünden şehre gelen ana boruda bazı ıslahat yapılacaktır. İşe başlıyacak kâfi derece malzeme, boru ve sair vesait geldiği için bir aya kadar büyük mikyastaki inşaata başlanması mümkün olacaktır.

Patates birliği

Piyasada bir kaç patates taciri arasında bir birlik teşekkül etmiştir. Patates birliği Adapazarından pek ucuza satın aldığı malları burada yüksek fiatle satmaktadır. Birliğe dahil olamıyan tacirler, bu hususta ticaret müdiriyetine bazı şikâyetlerde bulunmuşlardır.

Ispanyol sergisi

Madritte de bir türk sergisi açılacak

İspanyol tacirlerile, Türk tacirleri arasındaki görüşmelerden müsbet neticeler elde edildiğini yazmıştık. Aldığımız maûmata göre, İspanyol tacirleri yakında, şehrimizde bir İspanyol sergisi açacaklardır. İspanyol sergisinde, İspanyol sınaî mallarından başka, bugünkü İspanyayı hars sahasında tanıtacak resimler, grafikler türkçe küçük kitaplar da teşhir edilecektir.

Diğer taraftan Madritte de bir Türk sergisi açılacaktır.

Iki esrar satıcısı yakalandı

Hamdi ve Hayri isimlerinde iki kişi Samatya civarında esrar satarlarken yakalanmışlardır.

Esrarcılar dokuzuncu ihtisas mahkemesine teslim edilmişler ve haklarında mevkufen muhakeme kararı verilerek tevkifhaneye gönderilmişlerdir.

Yanlış beyanname

Muamele vergisi hakkında tetkikat yapılıyor

Maliye müfettişlerinden üç zat, şehrimizdeki fabrikalardaki muamele vergisi hakkında tetkikat yapmaktadırlar.

Evvelce de yazdığımız gibi, sanayi erbabı da bugünkü muamele vergisinin tatbik şekillerinden şikâyet etmekteydi, maliye vekâletine yapılan bir ihbarda, bazı fabrikaların, yanlış beyanname vermek suretile az vergi verdikleri bildirilmiştir. Maliye müfettişleri bu nokta etrafında tetkikat yapmaktadırlar.

Hayvan hastanesine getirilen hayvanlar

Fatihte belediye dairesi arkasındaki hayvan hastanesine bu sene çok hasta hayvan getiriliyor. Hastaneye getirilen hayvanat arasında her nevi hastalar, hattâ kuşlar bile vardır. Yalnız bir ay içinde yirmi kuş tedavi edilmiştir. En çok tedavi edilenler kedi ve köpeklerdir.

Üç kadın

Kavgayı ayırmak istiyen adamın kolunu kırdılar

Galatada Ayşe, Havva ve Fatma hanım isimlerinde üç kadın dün bir alacak meselesinden Emin efendi isminde bir adamla kavgaya tutuşmuşlardır. Sokak ortasında ağız kavgası gittikçe büyümüş ve bir aralık üç kadın Emin efendinin üzerine hücum etmişlerdir.

Bu sırada oradan geçmekte olan Todori isminde bir adam kavgayı görünce araya girmiş ve bunları ayırmak istemiştir. Todorinin bu suretle müdahalesi kavgacı kadınları büsbütün sinirlendirmiş ve bu defa üçü bir olup Todorinin üzerine atılarak fena halde dövmüşlerdir. Dayak esnasında Todorinin kolu da kırılmıştır.

Zabıta kavgacıları yakalamıştır.

Elma ihracatı hakkında bir rapor

Bundan bir müddet evvel elma ihracatının bozuk taraflarından bahsetmiştik. Bu mesele hakkında ihracat ofisi de elma ihracatı yapan müesseseler nezdinde tahkikat yapmış, ihracatın hangi şerait içinde cereyan ettiğine dair bir rapor hazırlıyarak iktisat vekâletine göndermiştir.

Otomobil kazaları

Şoförlük için bir çok kayıtlar konuyor

Otomobil, otobüs ve sair nakliye vasıtaları hakkında hükûmet tarafından bir seyrüsefer kanunu hazırlandığı yazılmıştı. Dahiliye vekâleti otomobil ve otobüs kazalarına nihayet vermek üzere, kanun lâyihasına çok esaslı kayıtlar koymuştur.

Diğer taraftan belediye de bir seyrüsefer talimatnamesi hazırlamıştır. Talimatname daha ziyade İstanbulun hususiyeti nazarı dikkate alınarak tanzim edilmiştir. Bu talimatname, hükûmetin hazırladığı kanun lâyihasının esasları düşünülerek tanzim edildiği için kanun ile beraber kolayca tatbik edilecektir.

Yeni talimatname şehir meclisinin nisan içtima devresinde müzakere edilecektir.

Haber aldığımıza göre gerek kanun, gerek talimatname şoförlüğü mühim kayıtlara tâbi tutmuştur. Şoförlük mesleğine intisap edeceklerde bir çok evsaf aranacaktır.

Hukuk fakültesi talebesi kooperatifi

Hukuk fakültesi talebesi arasında bir istihlâk kooperatifi teşkil edileceğinden bahsetmiştik. Kooperatifin nizamnamesi ticaret müdüriyeti tarafından tetkik edilmektedir.

Bir heroinci

Heroin satarken polisler tarafından yakalandı

Mahmut isminde birisi Beyoğlu polis merkezine müracaat ederek Yervant isminde bir adamın heroin satmakta olduğunu söylemiştir.

Bu ihbar üzerine zabıta tertibat almıştır. Mahmut heroin almak üzere Yervanta gitmiş, biraz sonra heroini Beyoğlunda bir yere getirmek için Yervantla sözleşmişlerdir.

Tayin olunan saatte Yervant gelmiş ve Mahmut hazırladığı iki lirayı vererek bir miktar heroini almıştır. Bu esnada uzaktan gözetlemekte olan memurlar yetişerek Yervantı yakalamışlardır. Yervantın üzerinde heroin paketleri bulunmuştur. Bunlar müsadere edilmiş, Yervantın bunları nereden aldığının tahkikine başlanmıştır.

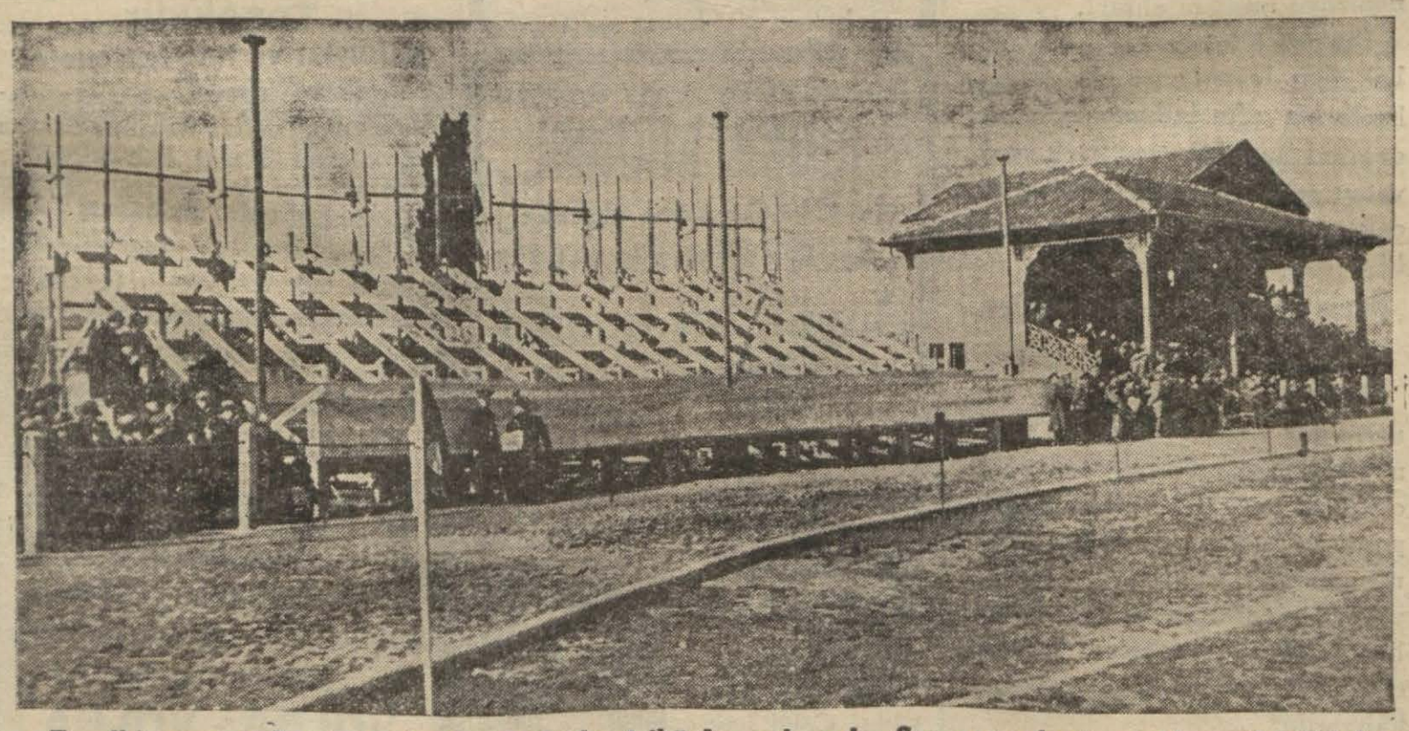

Evvelki sene açılan Fenerbahçe stadında tribünler pek azdı. Son zamanlarda statda yeni tribünler inşasına başlanmıştır. Resmimiz bunlardan birini gösteriyor.

Bir çarpıcıdan

Bir kitap ilânı

Gazetelerde «iş arıyorum», «bir daktilo lâzım» gibi küçük ilânların yanında bazı kodaman ilânlar vardır. 300 liraya satılan radyo makineleri, bilmem kaç silindirli, kaç bin lira fiatli yeni model otomobiller, bilmem kaç yüz liraya buz dolapları ve saire...

Bu kodaman ilânların arasında şöyle bir şey gördüm:

Eski Türkiyeye ait çok mühim bir eser
Mouradja d'Ohsson. Tableau de l'Empire ottoman

Büyük şöhret kazanmış olan bu eser pek büyük hacımda üç ciltten mürekkep olup 233 adet çelik üzerine işlenmiş fevkalâde güzel resimleri havidir. Maalesef resimlerden 6 adedi noksandır. Çok temiz bir nüshadır. Fiyatı 300 lira olduğu halde 250 liraya vereceğiz.»

Doğrusu ne yalan söyliyeyim, bu ilânı görünce içime su serpildi. Âdeta bir kitap ilânını 300 lira fiatle kodaman ilânlar arasında görmek memleketin maarifi namına yüreğimi kabarttı.

Ve hatırladım ki bundan bir müddet evvel bir kitap deposundan 40,000 liralık kitap çalınmıştı...

Demek artık kitap ta para eden mata haline gelmiş. Baksanıza kıymetli eşya gibi hırsızlar tarafından çalınıyor. Ve bir kitap için ilânlar verilerek «250 liraya satıyoruz, alan yok mu?» diye soruluyor. Ve işin en iyi tarafı şu: Demek aramızda bu buhran zamanında bir kitaba 250-300 lira verecek okuma meraklıları olduğunu ümit edenler de var...

Bu 300 liralık kitap ilânı bana bir müjde haberi gibi geldi.

Hikmet Feridun

Lig maçları

Galatasaray takımı bugün sahaya nasıl çıkacak?

Liğ maçlarına bugün de devam edilecektir. Bu hafta Galatasaray - Süleymaniye karşılaşacaktır. Galatasaray birinci takımından sekiz oyuncu, malûm hadise dolayısile boykot cezasına uğradığı için ortada yalnız Rasih, Muslih ve Danyal kalıyor. Diğer sekiz oyuncu B takımından ve küçüklerden alınacaktır.

Bundan başka eski müdafi Bürhan da takıma girecektir. Bir kaç gündenberi Kemal Faruki antrenman yapmağa başlamıştır. Onun da takıma girmesi muhtemeldir. Evvelce futbol oynıyan koşucu Besim de bir kaç gündenberi talim ile meşguldür.

Galatasaray takımında kaleci Rasim, müdafaada Bürhan, Osman bulunacaklardır. Muavin hattında Muzaffer, Fahir ve Suavi oynıyacaklardır. Hücum hattının katî şekli henüz kararlaşmamıştır.

İstanbul mıntaka futbol heyeti riyasetinden: 9 mart 934 tarihinde yapılacak mıntaka birincilik müsabakaları berveçhiatidir.

1 — Taksim stadında: Saat 12 de Beykoz -İst. Spor B. takımları, hakemi Basri bey, saat 13,45 te Topkapı - Hilâl 1 inci takımları hakemi Adnan bey, saat 15,30 da Beykoz - İst. Spor 1 inci takımları hakemi Suphi bey.

2 — Fenerbahçe stadında: Saat 11,30 da Süleymaniye - Galatasaray B. takımları, hakemi Rüştü bey, saat 13,15 te Altmordu - Anadolu 1 inci takımları hakemi İzzet Muhiddin bey, saat 15 te Süleymaniye - Galatasaray 1 inci takımları hakemi Ahmet bey.

İttihat ve Terakki tarihinde esrar perdesi

Yakup Cemil niçin ve nasıl öldürüldü

Muharriri: M. R.

Bu şayia, «İttihat ve Terakki» nin şahsiyeti maneviyesine sürülmek istenen siyah bir leke idi!.. Talât beyin gönüllü olarak Edirne cephesine gitmesi bile bu kabil propaganda yapmak maksadından ileri geldiği şeklinde izah edilmekle şahsı, şiddetle ittiham ediliyordu!..

Nazım paşayı kazanmanın faideleri

Talât bey düşündü: Hem bu çirkin propagandalara nihayet vermek, hem de ordu zabitanı arasında bütün şiddet ve ihtirasile devam eden ikiliği ortadan kaldırmak için «İttihat ve Terakki» nin Nazım paşaya el uzatması, hiç olmazsa harbiye nazırı ile aralarında bir dostluk tesis ederek bu anlaşmanın ordu içinde işaa edilmesi lâzımdı. Çünkü artık şüphe ve tereddüt etmek caiz değildi ki bu ihtilâflar, vatanı mahva kadar götürmüş, ordunun intizam, ahenk ve maneviyetini tamamile bozmuştu.

Bahusus ittihatçıların tekrar iktidar mevkiine geçmeğe karar verdikleri şu sırada «İttihat ve Terakki»; fırkacılığın en korkunç ve *tehlikeli* ihtiraslarile biribirlerine muarız zabitandan mürekkep bir orduya istinat etmek istemiyordu. Nazım paşa ile yapılacak bir itilâf ordudaki ahenksizliğin büyük bir kısmını ortadan kaldıracak, «İttihat ve Terakki» ye muhalif bulunan zabitan da - Nazım paşanın hattı hareketine uyarak - cemiyet aleyhtarlığına devam etmiyeceklerdi.

Çünkü (halâskâr) grupuna mensup zabitler, Nazım paşayı kendilerine tabiî bir (lider) addediyorlardı!

İşte Talât bey, daha ziyade bu düşüncelerin tesirile, harbiye nazırının «İttihat ve Terakki» hakkındaki telâkkilerini değiştirmek zaruretini takdir etti.

Her halde zabitan arasındaki ihtilâflara nihayet verilirse, kendileri tekrar hükûmet başına geldikleri zaman Edirnenin istirdadını daha kolaylıkla ve daha mütesanit bir ordu ile temin edecekler, harpte menfi propagandalar yapmakla ittiham edilen «İttihat ve Terakki» nin haysiyetini iadeye, masumiyetini isbata imkân bulacaklardı..

Nazım paşa ile Talât bey karşı karşıya..

Prens Sait Halim paşa ile Nazım paşa arasında veliaht sarayında geçen mülâkattan bir kaç gün sonra prens, harbiye nazırını Yeniköydeki yalısına davet etti. Nazım paşa ittihatçılarla anlaşmak, belki de kendisi ve istikbali için daha emin bir vaziyet hazırlıyabilmek üzere bu fırsatı kaçırmak istemedi. O gün Talât bey daha evvel yalıya gelmiş, paşayı bekliyordu. «İttihat ve Terakki» nin bu en salâhiyettar mümessili kendi fırkası hesabına Nazım paşa ile nasıl konuşacağını, Sait Halim paşanın harbiye nazırına söylediği sözleri nasıl teyit edeceğini tasarlamıştı.

«İttihat ve Terakki» nin bu eski ihtilâlcisi salona giren Nazım paşayı büyük bir ihtiram ve nezaketle karşıladı. Harbiye nazırı, meşrutiyettenberi, ömründe ilk defa olmak üzere, Talât beyin bu kadar hürmetkâr bir muamelesine maruz kalıyordu! Daha düne kadar biribirine yan bakan bu iki siyasî rakip, şimdi biribirlerinin ellerini samimî bir tavırla sıkıyorlardı.

Talât bey, muhatabının gururunu okşamak ve maksadına daha kısa yoldan vâsıl olabilmek için başkumandan vekilinin önünde, adeta daha küçük rütbeli bir zabit gibi, bir vaziyet almış ve Nazım paşanın karşısında oturmuştu.

Talât bey harbiye nazırından evvel söze başladı ve dedi ki:

— Paşa hazretleri, Sait Halim paşa, kendisile geçen hasbıhallerinizi bendenize söylediler. Hakkımızda beslediğiniz teveccühe ve «İttihat ve Terakki» hakkındaki alâkanıza teşekkür ederim. Zaten biz, zatı âlinizin nasıl olup da Kâmil paşa, Cemaleddin efendi ve Reşit bey gibi şahsiyetlerle bir arada bulunmanıza bir türlü akıl erdirememiştik!. Fakat bugün anlıyoruz ki ordumuzun en kıymetli bir başının bizden uzaklaşması, arada hasıl olan bir suitefehhümden ileri gelmiştir!

Şimdi vatan, en tehlikeli bir zamanını yaşıyor. Ordu mağlûp olmuş, Rumeli elden gitmiştir! Hakikati zatı âlinize arzedeyim: Efkârı umumiyenin mühim bir kısmı, yani «İttihat ve Terakki» ye mensup olan efradı millet, bu felâketi, Kâmil paşanın mevkii iktidarda bulunmasına atfediyor. Çünkü Kâmil paşaya itimat etmiyen milletin maatteessüf Kâmil paşa hükûmetile teşriki mesai eden zatı âlinize karşı da itimadı sarsılmıştır! Şayet, memlekette tanılan namusunuz ve yüksek sıyt ve şöhretinizle itimat verici bir hükûmetle beraber harbi idare edeydiniz bu felâket vukua gelmezdi! Çünkü bizler, yani «İttihat ve Terakki» erkânı harpteki mağlûbiyeti, harbin fena idare edilmesile beraber, dahil bulunduğunuz hükûmetin yanlış bir siyaset takip etmesinden ve dahilî idaredeki aczinden, hususile vatanperverane tezahürler karşısında menfi bir vaziyet almasından ileri geldiğine kaniiz. Bu hal böyle devam etmez, paşa hazretleri.. Bir gün millî bir galeyan ile kabinenizden intikam alınır!.

Biz zatı âlinizin, cezaya müstahak olan, Kâmil paşa ve arkadaşlarile bir safta bulunmanıza razı değiliz! Bu felâketten kurtulmak, vatanı selâmete eriştirmek için ancak zatı devletinizin bizimle teşriki mesai etmeniz icap eder.

Harbiye nazırı ihtiyatı elden bırakmıyor

Talât bey o kadar munis, hürmetli bir lisan kullanıyor, paşanın başına gelebilecek felâketi de o kadar sarih bir surette anlatıyordu ki Nazım paşa bir taraftan memnuniyet ve gururla seviniyor, diğer taraftan da Talât beyin ileri sürdüğü mesuliyet bahsini ciddiyetle tahlil etmeğe mecbur kalıyordu.

(Devamı var)

Bugün
ALEMDAR
SİNEMASINDA
Heyecan ile seyredilecek bir eser
Ben Fahişe miyim?
şöhreti dünyanın dört tarafına yayılan beynelmilel sanatkâr RUT CHATTERTON'un en çok muvaffak olduğu filmdir.
Ayrıca:
Kadınlar polis olunca
3 kısımlık musikili komedi
Matineler: 1, 3 - 5 - 7 gece 9
(14153)

Lüks, musiki ve neşe filmi
ATEŞLİ KADINLAR
ARMAND BERNARD ve MARGUERITTE MORENO tarafından pek yakında
ARTİSTİK sinemasında
(14228)

Neşeli ve musikili bir film seyrederek cumanızı hoş geçirmek isterseniz?
MELEK SİNEMASINA
gidiniz ve "ÇAREVİÇ,,in mümessili
GEORGES RİGAUD
tarafından temsil edilen
GENÇLİK AŞKI
sevimli ve lüks Fransız operetini görünüz.
İlâveten: En son Paramount dünya havadisleri.
Bugün saat 11 de ucuz matine
(14226)

Bugün Cuma tatilinizden istifade ederek
(Claude Farrère) in şaheseri
ve CHARLES BOYER ile ANNABELLA nın fevkalâde temsili
HARP
Filmini görmek üzere
ARTİSTİK
Sinemasına gidiniz.
Hamiş: Sinemamız, 15 Marttan itibaren SUMER SİNEMASI tesmiye edilecektir. Telefon: 42851

Bugün herhalde
ASRÎ sinemaya
gidip muhrik ve tatlı sesli
RAMON NOVARRO'yu
Nil Şarkısı
filminde dinleyip alkışlamalı. Sahnede: Hergün saat 16,5 matinesile süvaresinde Feride Cenan hanım ve yılanlarile dansöz İnce Rananın numaraları.
Duhuliye 20 kuruş (14239)

Dahî san'atkâr, meşhur viyolonist
ERİCA MORİNİ
14 Mart Çarşamba akşamı:
SARAY (Eski Glorya) da
Büyük bir konser
verecektir. Biletler şimdiden alınabilir. Fiyatlar: 75 - 100 - 150 ve 200 kuruş.
(14231)

Bugün saat 14 te akşam 19,30 da
İSTANBUL EFENDİSİ
Operet
Yazan: Müsahip zade Celâl bey
Umuma
İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Bugün Pangaltı TAN sinemasında
Sinemacılığın şaheseri (Guy de Maupassant) ın eserinden muktebes Fransızca sözlü ve şarkılı
AŞK KURBANI
Baş rolde; sinema kraliçası Fransız artist MARCELLE CHANTAL
İlâveten: FOX JOURNAL - (Tel. 43374) (14076)

SARAY (Eski Glorya) sinemasında
Metro-Goldwyn-Mayer'in mükemmel ve muhteşem Fransızca sözlü
AŞK KELEPÇELERİ
filmini mutlaka görünüz. Oynıyanlar: "SARIŞIN ARZU,, anılan JEAN HARLOV ve sevimli CLARK GABLE. İlâveten: Fox Journal
Bugün 11 de tenzilâtlı matine (14229)

Tamamen TÜRKÇE SÖZLÜ muazzam bir film:
AŞK FIRTINALARI
Oynıyanlar:
GARY KOOPER - HELENE HAYES
IPEKFILM stüdyosunda lisanımıza çevrilmiştir.
Bugün İPEK sinemasında
İlâveten: Ankara'da Reşit Galip beyin cenaze merasimi intibaatı gösterilecektir.
Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine
(14240)

Bugün TURK sinemasında
Mutlaka görülmesi icabeden bir aşk ve heyecan filmi
O DA BİR ZAMANMIŞ
Oynıyan yıldız GABY MORLAY Andre Luguet - Jean Max ve küçük Jean Bara Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine
(14237)

MACAR MARŞI
(RAKOCZY MARCH)
Gustav Froehlich.....
(14233)

Önümözdeki Pazar günü matinelerden itibaren
YILDIZ sinemasında (Eski Etual)
Aylardanberi sabırsızlıkla beklenilen mevsimin en şahane filmi olan
HAYATIM SANA FEDA
(BACK STREET) nam muazzam film gösterilmeğe başlanacaktır.
Elyevm büyük muvaffakiyetlerle gösterilmekte olan GRAND HOTEL nam filmin bugün ve yarın son günüdür.
(14241)

Bu haftanın en güzel filmi hiç şüphesiz
MİLLÎ SİNEMADA
gösterilmekte olan
Hayatım Senin için
"Back Street,, filmidir.
Büyük muvaffakıyetlerle devam ediyor
Ayrıca ilâveten:
VOLGA - VOLGA
Sesli yeni kopyesi

Aleni teşekkür

Aziz ve sevgili pederimiz Nasuhi zade Ahmet Kerameddin efendinin ebedi gaybubeti münasebetile büyük kederimize iştirak eden zevata, kıymetli mektep talebesine ve zabit müfrezesine sonsuz teşekkürlerimizin iblâğına muhterem gazetenizi tavsit eyleriz.

Oğulları:
Şemseddin, Alâeddin, Rükneddin

Teşekkür

Beş seneden beri muztarip olduğum hastalığı teşhiste ve ameliyatı icrada gösterdiği hazakat ve maharetten dolayı doktor Manara efendiye ve gördüğüm ihtimam ve şefkatten dolayı da hasta bakıcılarına alenen teşekkür ederim.

Telefon şirketi memurlarından
Mustafa Ali

Teşekkür

Garibyan ve Nariyan alileri

Avukat Kirkor Garibyan efendinin vukuu vefatı hasebile cenaze merasimine bizzat iştirak etmiş veya şifahen ve tahriren beyanı taziyet lûtfunda bulunmuş olan bilcümle zevata teşekküratını takdim eylerler. (14200)

YENİ NEŞRİYAT

Hukuk gazetesi

Cevat Hakkı bey tarafından on beş günde bir neşrolunan Hukuk gazetesinin 3 üncü sayısı doktor Saim Ali, R. Honig, Cevat Hakkı, Mehmet Ali Aynî ve Ömer Celâl beylerin makalelerile intişar etmiştir.

Henüz halledilmemiş bir aşk muadelesi
DENİZ ALTINDA CEHENNEM
(Aşk ve Vazife)
Oynıyanlar: Robert Montgomeri Madge Evans ve Walter Huston.
VİCDAN İLE ŞEHVETİN MÜCADELESİ
Metro Goldwyn Mayer
Fransızca sözlü film.

Kıvrak ve cazibedar:
FLORELLE
Paris sahnelerinin en komik artisti:
DUVALLE'S
BİR SAATLİK MİLYONER
filminde (14235)

Beyoğlunun en merkez yerinde
Kiralık apartıman
Beyoğlu Istiklâl caddesi Şık sineması karşısında 156 numaralı Istiklâl apartımanında bir daire kiralıktır. 5 oda, banyo ve mutfak. Kapıcıya müracaat.

GÜNÜN HABERLERİ

Tütün satışları devam ediyor

Ege mıntakasında satılmamış tütün kalmıyacak

İnhisarlar müdüriyeti tarafından alınan haberlere göre, şimdiye kadar Ege mıntakasında zürra tarafından tüccar ve kumpanyalara 14 milyon 300 bin kilo tütün satılmıştır. Satışlar devam etmektedir. Bu gidişle Ege mıntakasında satılmamış tütün kalmıyacağı ümit ediliyor.

Bursa mıntakasında da vaziyet iyidir. Avusturya şirketi, Keri Tabako kumpanyası ve diğer büyük ticarethaneler tütün almaktadır. Ayni zamanda inhisar idaresi de mübayaaya başlamıştır.

Samsun mıntakasında tüccar ve kumpanyalar bu ay içinde 455 bin kilo tütün almıştır. Bafrada satılan tütün miktarı 549 bin kiloyu bulmaktadır.

Gazi Antep tütünleri de büyük rağbet görmektedir.

Hindistanda vebadan ölenler

Londra 7 (Hususî) — Hindistandan gelen haberlere göre son üç ay zarfında Hindistanda vebadan 2,666 kişi ölmüştür.

Zeytinyağı

Ege mıntakasından ne kadar ihracat yapıldı?

Ticaret odası Ege mıntakası haricinde zeytinyağı istihsal eden mahallerden 933-934 senesi zeytin rekoltesi hakkında alâkadar ticaret odalarından malûmat istemiştir.

Alınan cevaplara göre Gemlik kazasının zeytinyağı rekoltesi 550 bin kilo, Orhangazinin 400 bin, Mudanyanın da 250 bin kilo olduğu anlaşılmıştır.

Ticaret odasının tanzim ettiği bir istatistiğe nazaran İzmir limanı dahil olmak üzere bütün Ege mıntakası sahillerinden 1933 senesi zarfında muhtelif ecnebi memleketlerine 3,015,000 lira kıymetinde 13 milyon 247,000 kilo zeytinyağı ihraç edildiği anlaşılmıştır.

Muallimlerin maaşı

Ilk tedrisat hocalarının maaşları arttırılacak

Ankara 8 — Dün Ankaraya gelen maarif vekili Hikmet bey istasyonda bir çok dostları tarafından karşılanmıştır. Hikmet bey ilk tedrisat muallimlerinin maaşları meselesile meşguldür. Maarifte ilk tedrisat hocalarının maaşlarının bir miktar arttırılması için bir kanun projesi hazırlanmıştır.

Bundan başka bazı vilâyetlerde maaşları geç kalan ilk tedrisat muallimlerinin muntazam maaş almaları hususunda da bir kanun projesi yapılmıştır. Bu projeye göre damga resmi, ispirtolu içkiler inhisarının sattığı maddelere, bazı müesseselerin kazanç vergisine bir miktar zam yapılarak ilk tedrisat hocalarının maaşlarına yardım için bu para maarife verilecektir.

Mektep programları için de bir lâyiha hazırlanmıştır. Buna nazaran orta mekteplerde tedrisat öğleye kadar olacaktır. Öğleden sonra talebe gene mektebe gelmeğe mecbur edilecek, fakat muallimlerin nezareti altında derslerine

Eski bir cinayet

Üç sene evvel öldürülen Mustafanın katilleri yakalandılar

İzmir adliyesi, bundan üç sene evvel işlenen feci bir cinayetin faillerini yakalamıştır. Cinayet, tahkikata göre şu şekilde olmuştur:

Ermenağın Uğurlu kariyesinden katrancı Hasanın oğlu Mustafa, bundan üç sene evvel beraberinde 1000 lira kıymetinde katran olduğu halde İzmire gelmiş ve katranları sattıktan sonra hemşerilerini görmek üzere Cumaovasına gitmiştir. Hemşerileri, Mustafa efendiyi iyi karşılamışlar ve ağırlamışlardır.

Ancak Mustafa efendinin üzerinde para bulunduğunu hisseden Ahmet, Mehmet, İbrahim, Abdullah ve Osman bir yolunu bularak kendisini Cumaovasının Efen çukuru mevkiinde, ormanlık bir yerde öldürmüşlerdir.

Turşucular

Son zamanlarda Istanbulda turşu satanlar çoğalmıştır. Bildiğimiz lâhna biber turşucularından maada ötede beride kavanoz içinde hıyar turşusu satanlara da tesadüf ediliyor. Bunlar bir hıyarın dörtte birini elli paraya satıyorlar. Resmimizde köprü üzerinde bir turşucu görünüyor.

Kaybolan altınlar

Londra 8 (A.A.) — Polis müdüriyeti hafiyeleri cenubî Afrikadaki standard bank tarafından gönderilerek esrarengiz bir şekilde kaybolan 6360 İngiliz liralık 930 once altını aramaktadırlar.

Altını getiren «Balmarolcastle» vapuru Capetowndan Santhamptona geldiği vakit altının içinde bulunduğu kasada çimento olduğu görülmüştür.

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Abone ücretleri doğrudan doğruya AKŞAM idaresi namına gönderilmelidir.
Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Zilkade: 22 — Ruzukasım: 122

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E	10,35	12,14	6,16	9,31	12	1,30
Va.	4,44	6,22	12,25	15,40	18,09	19,38

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sk. 13 No.

Hitler aleyhinde büyük bir nümayiş

Hitler rejimi medeniyet ve sulh düşmanı sayılıyor

Nev York 8 — Mebuslardan biri Amerikada Nazi faaliyeti hakkında bir tahkik komisyonu yapılmasını teklif etmiştir. Teklif kabul edilmiştir.

Dün Hitler hükûmet darbesinin yıldönümü münasebetile burada beş bin kişi toplanarak Hitler aleyhinde tezahüratta bulunmuşlardır. Toplantıda Amerika yahudi kongresi, Amerika muharipleri, belediye reisi, Amerika iş federasyonu, olimpiyat komitesi, bir çok cemiyetler mensupları vardı.

Söz söyliyenler yahudilere karşı yapılan mazalimi ve Hitler idaresini protesto etmişlerdir. Âyandan Ridingin teklifi üzerine Hitler rejimi medeniyet ve sulh düşmanı olarak ilân edilmiştir.

Amerika Rusyaya pamuk verecek

Vaşington 8 (A. A.) — Malî kalkınma cemiyeti Sovyet Rusyanın beş sene kredi ile 500,000 balya pamuk almak teklifini tetkik ile meşguldür.

Japon rekabeti

Ingilizlerle Japonlar anlaşamadılar

Londra 7 — İngilizlerle Japonlar arasında yapılan pamuk müzakeresi tamam bir muvaffakiyetsizlikle neticelenmiştir. Müzakerenin henüz kesilmemesi iki tarafın da mesuliyeti biribirine atmak istemesinden ileri geliyor.

Bir kayık battı

Ali isminde bir kayıkçı dün kayığına yüklediği deri balyalarını şamandırada bağlı bulunan bir İtalyan vapuruna vereceği sırada vapurun güvertesinde buluna büyük ceviz kütüklerinden birisi kazaen kayığın üzerine düşmüştür. Bu düşme neticesinde kayık parçalanıp batmıştır. Kayıkçı Ali yaralı olarak kurtarılmıştır.

Berutta bir hadise

Maktulün kardeşi mahkemede hâkimlere kurşun sıkmış

Beruttan bildiriliyor: Cinayet mahkemesinde misli görülmemiş bir hadise olmuş, bir katil muhakemesi görülürken, maktulün kardeşi Hüseyin Ebuzeydan Yasin maznunlardan birinin beraet etmesi üzerine tabancasını çekmiş evvelâ hâkimler üzerine sonra da maznuna iki kurşun sıkmıştır.

Fakat bir hüsnü tesadüf eseri olarak birinci kurşun boşa gitmiş, ikincisinin yalnız kapsulü patlamıştır.

Bu esnada mahkeme salonunda müthiş bir hercümerç olmuş, derhal yetişen polis kuvveti bütün mahkeme salonu ve koridorlarını kordon altına almış, cinnet halinde bulunan Hüseyin Yasini tevkif ettikten sonra, oradakilerin üzerinde de silâh araştırması yapmışlardır.

Rüküş Hanımlar

Yazan: Sermet Muhtar — Tefrika No. 63

Bari yalancıktan, eksik olma, meksik olma diye yüzüme gül, biraz beni koltukla; zira bu kısmeti ayağımıza getiren, evvel Allah, sonra Kamerciğimse, daha sonra da karşındaki zavallıcık Zeynep!. diye epeyce söylendikten sonra, böyle vakalı ve heyecanlı zamanlardaki mutat telâşile, gene eteklerini beline kadar sıvayıp, perendе atar gibi sıçrıyarak, masaya, sandalyalara çarparak, kendini dışarı attı.

Neşeli neşeli ve avaz avaz bağırıyordu:

— Hu, kadınım, hatunlar, müslümanlar!.. Geysu hanım, Ebrükeman hanım, madam Manyo!.. Allasen nerelerdesiniz, ervahilere mi karıştınız? Ayol çıksanıza meydana; baksanıza bana!... Bak ne göstereceğim, neler söyliyeceğim...

Şehlevent hanımefendi, gene sinirlerinden bizar, hafakanlar ve buhranlar içinde, içeriki odadaki mindere serilmişti.

Manyo, hanımının bel kemiğini ve sırtını oğuyor, Geysu, göğsüne ve bileklerine kolonya serpiyor, Ebrükeman mendille yüzünü yelpazeliyor, o ise, avucunda lokman ruhu şişesi, iç boşaltıyordu.

Büyük kızına, küçük kızına, paşa dayıya ağzı açmış, gözü yı muştu.

— Artık illâllah, canıma tak dedi; sabra, tahammüle kudretim kalmadı; takatim tükendi... Allahım tez günde, tez saatte ya bu üç kulunun cefasından beni kurtar, yahut bir ayak evvel canımı al!... diye dert yanıyordu.

Zeynebin bağırtısını işitir işitmez gene yüreği hop etti.

Acaba gene ne var, yeni bir şey daha mı çıktı, akla gelmedik bir münasebetsizlik mi patlak verdi? diye kalbini bastıra bastıra kulak kabartırken, Zeynep, üç adım oynar gibi, kapı eşiğinden pertav edip, gümbedek, tam odanın ortasına düştü.

İçeridekilerin hepsi, yerlerinden bir arşın havaya sıçradılar.

Zeynep hanım, bayılmıya ayılmıya vakit bırakmadan, davrandı:

— Kadınım, kardeşler, buradaki ümmeti muhammet, müjde, müjde!... Hepimize müjdeler olsun!.. Cümlemizin gözü aydın!...

Ve hemen ilâve etti:

— Cavidan hanımı sattık gitti!...

Hanımefendi, benzi limon, göğsü nefes nefese, her tarafı zangır zangır, Geysu hanım, kadınına sımsıkı sarılmış: (Metanet! Metanet!..) diye kekelemede, Ebrükeman hanım, yere diz çökmüş: (Korkacak bir şey yok!) diye gevelemede, Manyo ise, çömelirken sırtüstü yuvarlanmış, oğunmada iken, Zeynep hanım ağzı açtı:

— Ateş mekânım olsun bir içim su!... Şu ışığa kör bakayım tasviri cihan!..... Karşıki denizin dibinde boğulayım ki peri padişahının küçük şehzadesi!... Bir kaş göz var, bin kesahçe değer... Bir helâvet var dünyaların hazinesine bedel!...

Bu sözleri duyunca odadakiler biraz kendilerine gelmişti; fakat şimdi de başka helecanda idiler.

Acaba hatuncağız kaçırdı da Toptaşılık mı oldu, yoksa iyi saatte olsunlara mı karışıyor?

Uzatmıyalım, Zeynep hanım bir solukta meseleyi anlattı; işten hepsini haberdar etti.

— Sözüme inanmıyor musunuz?.. Öyle ise ne duruyorsunuz?. Ayaklansanıza, koşsanıza, resmi görsenize!... diye iki ayaklarını bir pabuca sokarken, hemen Şehlevendi kucaklıyarak uzandığı yerden kaldırdı ve koluna girdi.

Geysu da bir koluna, Ebrükeman da eteğine yapışmıştı. Yalpalıya yalpalıya, çekişe çekişe, koridoru buldular.

Hanımefendi çırpınıyordu:

— Ayol kardeşler, Allah aşkına bir dakika durun, soluğumu alayım, biraz üstümü başımı toplıyayım... Hatunun yanına hırpaniler gibi girilir mi? Bu halde beni görürse ne demez; kör döğüşünden mi çıkmış demez mi?... Yüzüm, gözüm, sürmelerim kim bilir ne halde?. Mutlaka şafi köpeğine dönmüşümdür... Manyo, pudra kâsesile sürmeliğimi alıversene...

Şehlevent hanımı kim dinliyor?

Zeynep, koltuğunun altından kolunu kavramış, öyle bir asılıyor ki... Öbür taraftan da Geysunun kendine doğru çekiştirişi... Eteğini yakalamış olan Ebrükeman da arkadan itip kakmada...

Şehlevent hanımefendi, koridorda, sofaya açılan kapının önüne gelince, bir silkinip kollarını kurtardı; ellerile kapı tokmaklarını yakaladı.

— Öldürseniz, kıyım kıyım kıysanız bu halde, bu kılıkta adımımı atmam! diye dimdik dikildi; sanki taş kesildi.

Hanımefendinin, raftan sünger düşse vızıltıya başlıyan bir nanemolla olduğu, fakat icabında ne tahammüllü ve acar bulunduğu da müsellem.

Yemekli kır gezintilerine giderken, öküz arabasında: (Oyun bozanlık olmasın diye hasta hasta çıktım... Dizlerim titriyor, vücudum pelte... Parmağımı kımıldatacak mecalim yok... Kalbimin çarpıntısından, göğsümün sancısından nefes alamıyorum!..) deyip dururken, arabadan iner inmez, ceylân gibi koşarak, kısrak gibi sıçrıyarak oyunlara kalkıştığı, hop hop hoplayıp ağaçların dallarına tırmandığı, yanındakiler pestil gibi hasırlara serildikleri halde yorgunluğa, argınlığa yanaşmadığı da malûm.

Zeyneple Geysu önden asıldıkları, Ebrükeman da arkadan dayandığı halde Şehlevent hanımı yerinden kımıldatamıyorlar

Manyo, pudralıkla sürmeliği getirmiş, Kalyopi de el aynasile lâmbayı koşturmuştu.

Hanımefendi, aynayı ve lâmbayı tutturarak, bir eli tokmakta, ötekile tuvalete girişti.

Pudrasını kat kat tazeledi; kuyruklu sürmelerini çekti; saçlarını kabartıp düzeltti.

Kolonya ile karanfil kutusu gelmeden, tokmağı bir türlü bırakmadı ve bulunduğu noktadan, ne ileri ne geri, bir santim şaşmadı. Kolonyasını sürüp avurduna bir karanfil soktuktan sonra adımını attı.

Sofadaki endam aynasında, baştan aşağı kendini süzdü; cepheden, sağdan, soldan, defalarca seyretti; göğsünü öne verip, kollarını da arkaya gerip, o kendine mahsus edalı yürüyüşile salona girdi.

(Arkası var)

NELER OLUYOR?

140 sene yaşamak için

Genç maymunlardan aldığı guddelerle ihtiyarlar üzerinde gençleştirmek ameliyatı yapan doktor Voronof, Fransa - İtalya hududu üzerinde bulunan Grimaldi şatosundan İrana hareket etmiştir. Doktor Voronof, İrana seyahatinin sebep ve maksadı hakkında kendisinden izahat istiyen gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

— Bir çok arkadaşlarım, İranda bir çok adamların fevkalâde addedilecek kadar uzun müddet yaşadıklarını bana söylemişlerdir. Bugün İranda 140 yaşına basmış bir çok ihtiyar varmış. İşte bu asirdide adamlardan bazılarını tetkik ve muayene etmek istiyorum. Bu asırdidelerin kemiklerinin radyografisini almak suretile, uzun ömrün bir hakikat olup olmadığını tesbite muvaffak olacağımı ümit ediyorum.

Bu tetkikat iyi bir netice verirse İranlılar gibi asırdide olmamak için ortada hiç bir sebep ve mani kalmıyacaktır.

Bükreşte bir cinayet

Bokovina mebuslarından M. Popoviçi Bükreşte evinde, karısının gözü önünde öldürülmüştür. Maktül 40 yaşındadır. Cinayet şöyle olmuştur:

İki şahıs, ceneral Angelesko caddesinde mebus Popoviçinin 93 numaralı apartımanının kapısını zorladıktan sonra içeriye girmişlerdir. Madam Popoviçi, apartımanın içinde hafif hafif ayak patırtıları duyunca yatağından kalkmış ve ne olduğunu anlamak için elektrik düğmesini çevirmek istemiştir. Fakat elektrik yanmamış ve mebusun karısı karanlıklar arasında iki gölge görünce, uyuyan kocasını uyandırmıştır.

M. Popoviçi iri yarı bir atlettir. Yatağından fırlar fırlamaz meçhul iki şahsın üzerine hücum etmiş, fakat karanlıklar arasında patlıyan üç silâh zavallı mebusu ruhsuz olarak yere sermiştir. Mebusun karısı tarafından koparılan feryat ve silâh sesleri üzerine hizmetçiler ve caddede nöbet bekliyen polisler derhal apartımana koşmuşlar ve ne olduğunu anlıyabilmek için elektrik düğmelerini çevirmişler ise de apartımanın içini uzun müddet aydınlatamamışlardır. Sebebi de apartımana giren iki meçhul şahsın içeriye girer girmez, derhal cereyanı kesmeği ihmal etmemiş olmalarıdır.

Nihayet kesilen elektrik telleri biribirine bağlanılarak ortalık aydınlandıktan sonra apartımanda cereyan etmiş olan facia bütün dehşetile meydana çıkmış, M. Popoviçinin cesedi kan deryası içinde bulunmuş, meçhul katillerin de kaçmış oldukları görülmüştür.

Cinayet failleri meçhuldür. Cinayetin siyasî bir sebep yüzünden mi, yoksa hırsızlık kastile mi yapıldığı henüz anlaşılamamıştır.

Bu esrarengiz cinayet bütün Bükreş mahafilinde derin bir heyecan ve teessür uyandırmıştır.

M. Popoviçi, Romanya siyaset âleminde mühim bir rol oynuyordu. Bokovina mıntakasının Romanyaya ilhakı işinde de önayak olmştur.

Şikagoda bir çete reisi ölü bulundu

Şikago 8 (A. A.) — Insan kaçakçılığı yapan bir çetenin reisi Pope isminde bir milyoner otel odasında vücudunda altı kurşun yarası olarak ölü bulunmuştur.

Memleket haberleri

Sinop elektriğe kavuşuyor

Sinobun eski hapishanesi çok ıslah ve tanzim edildi

Sinop 4 (Hususî) — Belediye bu sene Sinobu elektrikle tenvire karar vermiştir. Hususî muhasebenin de yardımile yapılacak tesisata ait bütün resmî muameleler ikmal edilmiş ve münakasaya çıkarılmıştır.

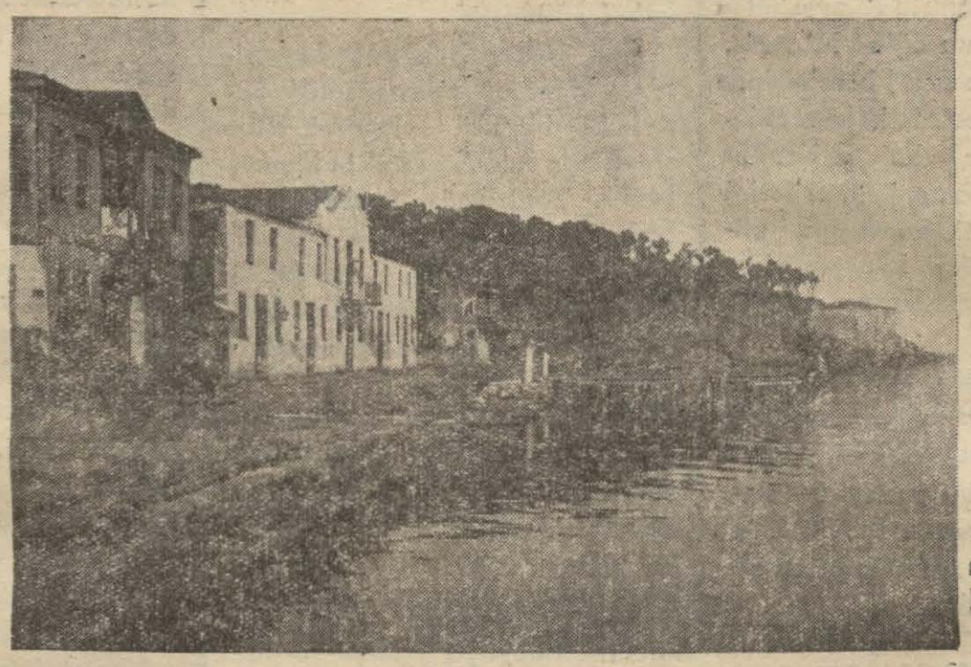

Sinoptan bir manzara: gazhane ve inhisar idaresi

Belediye bu sene bütçesine bu elektrik işinden dolayı, başka imar ve ihya tahsisatı koymamış ve hattâ belediye mühendisliğini bile ilga ederek fen memurunu açıkta bırakmıştır.

Her yerde olduğu gibi bura belediyesinin de varidatı azdır. Belediyenin en ehemmiyetli varidatı iskele resmidir. Fakat bu resim çok ağırdır. Bundan en ziyade müteessir olan memur ve işçi sınıfıdır. Çünkü bu ağır resim zarurî ihtiyaçlardan olmadığından halka yükleniyor. Bu yüzden şehir ticareti de müteessir oluyor.

Boyabat ve Gerze tüccarları bu ağır yükten kurtulmak için İnebolu yolu ile iş görmeği tercih ediyorlar. Sinop belediyesi bunlar hakkında yarım tarife tatbik ettiği halde bunları tatmin edemiyor. Kayık ve mavna tarifesi ile hamal ücretleri de çok yüksektir. Boyabatlı tüccarların ifadesine nazaran İneboluda bir çuval pirinç vapura beş kuruşa nakledilirken Sinopta yirmi kuruşa yükletiliyormuş.

Sinop hapishanesi

Sinop hapishanesi Abdülhamit zamanında en azılı katillere tahsis edilmiş bir bina idi. Bunların arasında bir çok komiteciler vardı. Abdülhamit bazı hür fikirlileri de buraya gönderirdi. Bir aralık Arnavut, Dürzü reisleri de geldi.

İki sıra kalın kale duvarı arkasında yaşıyan mahpusların ekserisi 101 seneye mahkûmdu. Hapishane içinde sık sık vakalar da olurdu.

Maamafih hapishanede sedef işlemeli bir çok eşya yapanlar da vardı.

Harbin iptidalarında bütün mahpuslar memleketin içerilerine nakledildiler, bu suretle sanat imalâthaneleri kapandı. Bir kaç senedenberi yeniden sanat faaliyeti başlamıştır.

Eski hapishane ile bugünkü hapishane arasında çok fark vardır. Eski hapishane bir işkence yeri hissini verirdi. Bugünkü bir ıslahhane halindedir. Buradan çıkanların çoğu okuma yazma, bir sanat öğreniyor ve ıslahı hal ediyor.

Gaz buhranı bitti

Burada son zamanlarda gaz buhranı vardı. Buhran bitti. Fakat gazın tenekesi dört liraya satıldığından vali bey bu işle meşgul olmaktadır. Ölçülerin değişmesinden mütevellit karışıklıklar kalmadı. Maamafih ekser esnaf kilo için de okka fiatini istiyor. Bu yüzden münakaşalar oluyor.

Erzurumun imarı

Bu sene imar işlerine esaslı bir şekil verilecek

Erzurum 4 (Hususî) — Erzurumun çalışkan valisi Necati bey önümüzdeki sene Erzurumda imar işlerini daha esaslı bir şekle sokmak teşebbüsündedir. Şimdi valinin riyaseti altında muhasebei hususiye müdürü, belediye ve meclisi umumî âzalarından müteşekkil bir (imar birliği) teşekkül etmiştir. Bu birlik, memlekette elektrik, su ve kanalizasyon meselelerile yakından alâkadar olacaktır. Şimdiden bazı şirketlerle muhabereye girişmiştir.

11 marta rasgelen Erzurumun kurtuluş bayramı için esaslı hazırlıklar yapılmaktadır.

Köy muhtarlarının toplantıları

Anadoludan gelen haberlere göre bir çok yerlerde köy muhtarları vilâyet merkezindeki halkevinde toplanmışlardır. Bu toplantılarda valiler nüfus işleri, kayıtsız evlenme ve doğum vakalarının nüfusa yazılması ve köy kanununun tatbiki hakkında kendilerine malûmat vermiştir.

Gerzede konferans

Gerzede cumhuriyet halk fırkası salonunda kadınlarımızın varlık ve fazileti hakkında Gerze hâkimi Ragıp B. tarafından bir konferans verilmiştir. Bu konferans kadın ve erkek bir çok dinleyiciler üzerinde derin duygular uyandırmıştır.

Gönen, şirin bir kasabadır

Havalar iyileştiğinden halk tarlalarını sürmeğe başlamıştır

Gönen 2 (Hususî) — Gönen, Marmaraya 22 kilometre mesafede 2000 hanelik bir kasabadır. Kaplıcalarından yazın istifade edilmektedir. Halkın medenî ihtiyaçlarını gidermek için 1 sineması, üç radyosu ve bir okuma salonu vardır. Kasabanın yakınından geçen çay Kaz dağlarından gelmekte ve Marmaraya dökülmektedir. Kaza sınırları içinde muhtelif madenler vardır.

Kasabanın cenup kısmına doğru, Nallıdede tarafından bir çok evler yapılmış, ve bir gecede, gizlice kurulan bu evlere halk tarafından «Gece mahallesi» adı verilmiştir. Buralara yerleşen yurttaşlar bütün vergilerden muaftır. Bunlar memleketin merasına istedikleri gibi tasarrufa balşamışlar ve belediye, maliyeye vermeleri lâzım gelen vergiler henüz tesbit edilmediği cihetle 4-5 senedir vergilerden kurtulmuşlardır.

Havalar iyileştiğinden köylü tarla işlerile uğraşmağa başlamıştır.

Kasabanın esaslı istihsalâtı tütün ve kozadır. Maamafih bir kaç sene sonra meyva, üzüm istihsalâtı da mühim bir mevki tutacaktır.

20 paraya kadar düşen yumurta bu hafta 30 paradan muamele görmüştür.

Binbir çiçek

Tababette kullanılan bu nebat Seferihisarda yetişiyor

Atina ticaret odasından, İzmir ticaret odasına evvelce yazılan bir tezkerede, tıbbî müstahzaratta çok kullanılan ve mühim tesiri görülen «binbir çiçek» adlı nebatın, İzmir mıntakasında bulunup bulunmadığı sorulmuştur. Odaca yapılan araştırmalar neticesinde bu nebatın, Seferihisar ve civarında bulunduğu anlaşılmıştır.

Seferihisarın Doğanbey nahiyesi ziraat memurunun İzmire getirdiği kök, tıpkı insan vücuduna benzemektedir.

Bu nebatın bütün kökleri ayni şekildedir.

Bağ fidanları

Tekirdağı 6 (Hususî) — Şehrimiz halkına meccanen dağıtılmak üzere çok miktarda Amerikan asma çubuğu hazırlanmıştır. Amerika asma fidanlığında aşılanmış bulunan çubuklar da vilâyet daimî encümenince takdir edilen «2» kuruşluk fiat üzerinden satışa çıkarılmıştır. Fidanlar hepsi hazırlanmıştır.

Orta mektep müdürlüğü

Tekirdağı 3 (Hususî) — Şehrimiz orta mektep müdürlüğüne tayin edilen Kabataş lisesi türkçe mullimlerinden Sadi bey vilâyetimize gelerek vazifesine başlamıştır.

Okuyucu mektupları

İnkılâp enstitüsü dersleri

Karilerimizden Neşet Behçet bey yazıyor: :

Üniversite «İnkılâp tarihi enstitüsü» derslerinin başladığına dair ilânda: Fakülteler son sınıf talebelerile, harp akademisi, mühendis ve yüksek ticaret mektepleri son sınıf talebelerinin muayyen gün ve saatlerde üniversite konferans salonunda hazır bulunmaları tebliğ ediliyor.

Bu enstitü derslerinde dinleyici sıfatile hazır bulunmaya müsaade var mıdır?

[Akşam: İnkılâp enstitüsü derslerini arzu eden zevat dinleyici sıfatile takip edebilirler.]

Aile bütçesini nasıl tanzim etmeli?

Karilerimizden A. A. ve P. B. beyler yazıyor:

Ticaret odasının yaptığı hesaplara göre beş nüfuslu (orta) bir ailenin aylık geçim masrafının 122 lira tutmakta olduğunu okuduk. Çocukların mektep masrafı, cuma gezinti masrafı ve bu gibi masraflar hariç olarak.

Halbuki ekseriyet itibarile bu miktardan çok aşağı olan bir kimse meselâ ayda 50-60 lira kazanan 4-5 nüfuslu bir memur aylık masrafını nasıl taksim etmelidir. Ve nasıl geçinmelidir?

Muhterem gazetenizden böyle bir memurun aylık masraf listesini çıkarmasını rica ederim.

[Akşam: 50-60 lira kazanan bir adamın aylık masrafını nasıl tanzim edeceğini öğrenmek için ahiren neşredilen «Aile bütçesi» ünvanlı kitaba müracaat etmek lâzımdır.]

Evkaf dairesinde yangına karşı tedbirler

Cerrahpaşa civarında oturan okuyucularımızdan Emin efendi yazıyor:

Bir arkadaşımın işini görmek için geçen gün evkaf dairesine gitmiş idik. İşimizi bitirip te daireden çıkarken, nazarı dikkatimizi bir nokta celbetti: Evkaf idaresi, binanın arkasındaki ahşap binaları yangına karşı bir korunma tedbiri olmak üzere yıktırıyor. Fakat bu hususta unutulan bir nokta var: Evkaf idaresinin bahçesi içinde gayri muntazam ve hiç bir faydası dokunmıyan bir takım ahşap kolübeler var. Bunların da yıktırılması lâzımdır.

Fakir çocuklara yardım

Göztepede, istasyon caddesinde oturan okuyucularımızdan Saide hanım yazıyor:

Göztepede beşinci ilk mektepte, ikametgâhımın civarında bulunması, ve sekiz yaşında bir evlâtlığımın oraya devam etmesi hasebile gördüklerimi, yazmağı bir vicdan borcu addederim.

Mektep müdürü Tahir bey, mektebin idare ve tedrisatına çok büyük bir ehemmiyet veriyor. Bundan başka mektebe devam eden öksüz çocuklara gösterilen himaye ve yardım, diğer mektlerin pek fevkindedir. Hattâ öksüz ve fakir çocuklardan zayıf olanlara kuvvet ilâçları verilmek ve gıdalarına ihtimam edilmek gibi mektep müdürünün gösterdiği şefkat ve insaniyet te şayanı takdirdir. Kendisine teşekkür ederim.

En çok okunan kitaplar serisi

Servantes

Don Kişot

İspanyol edebiyatının en yüksek eseri - aslındaki resimlerle süslü

Jül Vern

Arzın Merkezine Seyahat

Meşhur fennî romanlar müellifinin eseri - küçük kıtada, resimli

Cebe sığacak kıtada gayet temiz basılan bu iki güzel eser

Yeni çıktı

Her birinin fiatı: 25 kuruş

AKŞAM KİTAPHANESİ

İstanbul - Ankara caddesi, 121

Madam Staviskynin ifşaatı büyük bir tesir yaptı

Birçok mühim ricalin Stavisky ile sıkı fıkı dost olduğu anlaşılıyor

Paris 2 (Hususî) — Parlâmento tahkik komisyonu çalışmaya başladıktan ve madam Staviskyi tevkif edildiken sonra Stavisky rezaleti meselesi yeniden hararetli bir safhaya girmiştir.

Madam Stavisky tarafından müstantiğe yapılan ifşaatın çok ehemmiyetli olduğu söyleniyor. Rivayete göre bu ifşaat şimdiye kadar her türlü şüphenin fevkinde telâkki edilen bazı siyaset adamlarına müthiş birer darbe indirmektedir. Madam Staviskynin ifadesi neticesinde anlaşılmıştır ki, dolandırıcı kocası, Paris lokantalarından birinde sabık ticaret nazırı M. Duran ile beraber yemek yemiştir. Halbuki M. Duran şimdiye kadar dolandırıcıyı tanıdığını sureti katiyede inkâr ediyordu.

Pariste tahkikatı idare eden müstantik M. Lapeyre ve maktul istinaf azası M. Princein oğlu, aşağıda, Dijon cinayeti hakkında bazı ipuçları veren matmazel Yvonne Tarris

Duranın vaziyetini fenalaştıran diğer bir nokta da nazırlığı zamanında, sigorta kumpanyalarına göndermiş olduğu bir tamimde, Bayonne belediye sandığının tahvilâtını satın almağa teşvik etmesidir.

Chautemps kabinesi zamanında, adliye nazırı olan Dalimier de şirketlere ayni tavsiyede bulunmuştu.

Bundan başka madam Stavisky, kocasının Stresa konferansında, radikal sosyalist gazetesi erkânından M. Bonnet ile de görüştüğünü teyit etmiştir. Halbuki sonra maliye nazırı olan bu zat bunu inkâr ediyordu.

Bacanağı Sen müddeiumumîsi M. Pressardın azlinden sonra M. Chautempsin vaziyeti çok güçleşmiştir.

Madam Staviskynin ifşaatından başka, günün meselesi, dolandırıcı Stavisky tarafından muhtelif adamlara verilmiş olan çek defterinin dip koçanlarının meydana çıkarılmasıdır

Bini mütecaviz olan çek dip koçanı defterinin henüz tamamile tetkik edilmemesine rağmen, şimdiye kadar yapılan tetkikattan bir çok ricalin para almış oldukları meydana çıkmaktadır.

Bu hususta büyük bir ketumiyet muhafaza edilmekle beraber, para alan müesseselerden ve adamlardan bir kısmının isimleri öğrenilmiştir.

Staviskynin imzalamış olduğu çeklerin tuttuğu meblâğ yüz milyon frangı mütecavizdir.

Bu çeklerden kırk milyon franklığı, doğrudan doğruya Stavisky namına verilmiştir. Stavisky 40 milyon frangı kendisi almış ve bu paraları nereye sarfettiği ve kimlere verdiği henüz anlaşılamamıştır.

Maamafih madam Staviskynin yapacağı yeni ifşaat neticesinde, Staviskynin bu kırk milyonu nereye sarfettiği ve kimlere verdiği meydana çıkacağı kuvvetle tahmin edilmekedir.

Çeklerin ihtiva ettiği yüz milyon franktan mütebaki altmış milyondan sekiz milyonu Amar bankasına verilmiş, dört milyonu da Staviskynin hususî kâtibi Romagnino arafından bir takım adamlara dağıtılmıştır.

Dip koçanlarının tetkikinden anlaşıldığına göre Orlean şehri belediye meclisi reisi 4,000,000 frank, Paris binicilik klübü reisi bir kaç milyon frank, sabık mebuslardan Boye 800,000, maliye nezareti ataşelerinden Guibo 100,000, mevkuf Paris mebusu Bonnecaure 700,000 sabık hariciye nazırı Boncoursun hususî kâtibi matmazel Suzanne Beum 10,000 frank almışlardır. Para alan bu adamlar, radikal sosyalist fırkasına mensupturlar

Fakat Staviskynin bol bol dağıttığı milyonlardan sağ cenah fırkalarına mensup olanlar da istifade etmişlerdir.

Ezcümle milliyetperver Auxecoutes mecmuasının sahibi Pol Os iki çekle 100,000, gene milliyetperver Liberté gazetesinin müdürü 50,000, Volonté gazetesinin sahibi Dubarry de 200,000 frank almışlardır.

Yeni ifşaat efkârı umumiyede derin bir asabiyet uyandırmıştır. Radikal sosyalistler, ifşaat karşısında takip edecekleri hattı hareketi tesbit etmek için bir kongre akdetmeğe karar vermişlerdir.

Radikal sosyalist fırkasının, bu rezaletin mütemadiyen sağ cenah fırkalarının körüklemekte bulunmasından müteessir olarak bugün Doumergue kabinesinde bulunan fırka reisi M. Herriot ile M. Albert Sarraut ve diğer üç radikal nazırın kabineden çekilmesine karar vermesi ihtimali vardır.

Bu istifalar tahakkuk ederse bittabi Doumergue kabinesi de çekilmeğe ve neticede meclisi dağıtarak yeni intihabat yaptırmağa mecbur kalacaktır.

Yeni intihabattan radikal sosyalistlerin zayıf, Leon Blumun riyaset ettiği sosyalist fırkasının kuvvetli çıkacakları tahmin ediliyor. Maamafih şimdilik bu ihtimal varit değildir.

Aşk ortadan kalkmadı!

Pariste çok garip bir müsabaka yapıldı

Telefon, tayyare devrinde de hararetli aşk mektupları yazabilenler varmış

Bir zamanlar aşk mektupları hayatta mühim bir mevki tutardı. Bu mektupların içinde çok hararetli ve edebî birer parça addedilecek kadar güzel olanları vardı. Yirminci asırda telefonun umumîleşmesi, otomobil, tayyare ile her tarafın biribirine yaklaşması aşk mektuplarını ortadan kaldırmış... Bir çok kimseler buna teessüf ediyorlar.

Paris gazetelerinden biri bunu nazarı dikkate alarak en güzel aşk mektubu yazacak olana verilmek üzere on bin frank mükâfat koymuş ve bir müsabaka açmıştır. Müsabakaya bir çok kimseler iştirak etmiştir. Hakem heyeti birinciliği ittifakla madam Marcelle Maurette vermiştir. Birinciliği kazanan mektup şudur:

Canım

Sana mektup yazmak çok güç.. Bana öyle geliyor ki sen buradan ayrılmadın, halen karşımdasın. Sevgili yüzünü, hazin bakışlı gözlerini o kadar iyi görüyorum ki ben bir şey söylemeden senin: «Benim minimini yavrum...» diyen sesini duymak istiyorum... Bu vaziyette sana nasıl yazabilirim?.. Hakikatte çok uzaklardasın... Ne fena şey... Halbuki ben elimi uzatınca sana dokunabilmeliydim.

Benden mektup, hem aşk mektubu istiyorsun... Neye benziyorsun bilir misin?... Sincaplara... Onlar yoksul mevsimlerde yemek için fındık toplayıp biriktirirler. Sen de hüsran biriktiriyorsun...

Neyse, yazayım.

Sicim gibi yağmur yağıyor... Hizmetçi pilici iyi pişirmedi. Zaten bunun böyle olacağı muhakkaktı: Sen yokken o da iş göremiyor... Elbiselerin oradan oraya sürükleniyor... Bir tanesini yatağıma aldım, beraber yattım... Beni uyku tutmuyor... Sen geceleri rahat ediyor musun?.. Dikkat et, nezle olma... Kendine iyi bak... Rüzgâr insana oyun eder...

Albümden bütün resimlerini çıkardım: Beyaz pantalonlu resmi, spor kıyafetli resmi, beni güldürmek için zoraki güldüğün küçük resmi... Amma o resimler artık sana benzemiyor; o resimler sen değilsin, çünkü sen burada değilsin... Senin burada olman lâzım.

Birinciliği kazanan madam Marcelle Maurette

Ev hep ayni ev; eşyalar da bildiğin eşyalar... Onlar da, insanlar gibi unutuyorlar... Amma küçük köpeğimizi görsen! Senin ismini söyledim mi, bir gözünü tavana, bir gözünü yere dikiyor ve ağlıyor!.. Ne güzel ağlıyor... Adeta kıskanıyorum...

M. Gran seni sordu... Gene gelecek... Erkek denilen mahlûk çirkin şey... Yalnız sen güzelsin...

Bahçe, köpeğimiz, hizmetçi, her şey seni bekliyor... Ben de öyle... Sıkılıyorum... Biraz hararetim var... Seni seviyorum... Öp beni... İlk günkü gibi, mahcubum ve içimde ateş yanıyor... Çabuk cevap yaz... Buraya çabuk gelmeğe bak... Sana perestiş ediyorum...

Fakat görüyorsun ya canım, bunu sana sözle söyliyemiyorum.

Marcelle

Jüri heyeti bu mektubu çok beğenmiştir. Bundan başka diğer bazı mektuplara da mükâfatlar verilmiştir. Müsabaka telefon, tayyare devrinde de hararetli aşk mektubu yazabilenler mevcut olduğunu meydana çıkarmıştır.

Birincili kazanan kadın 24 yaşındadır. Bazı hikâyeleri neşredilmiştir.

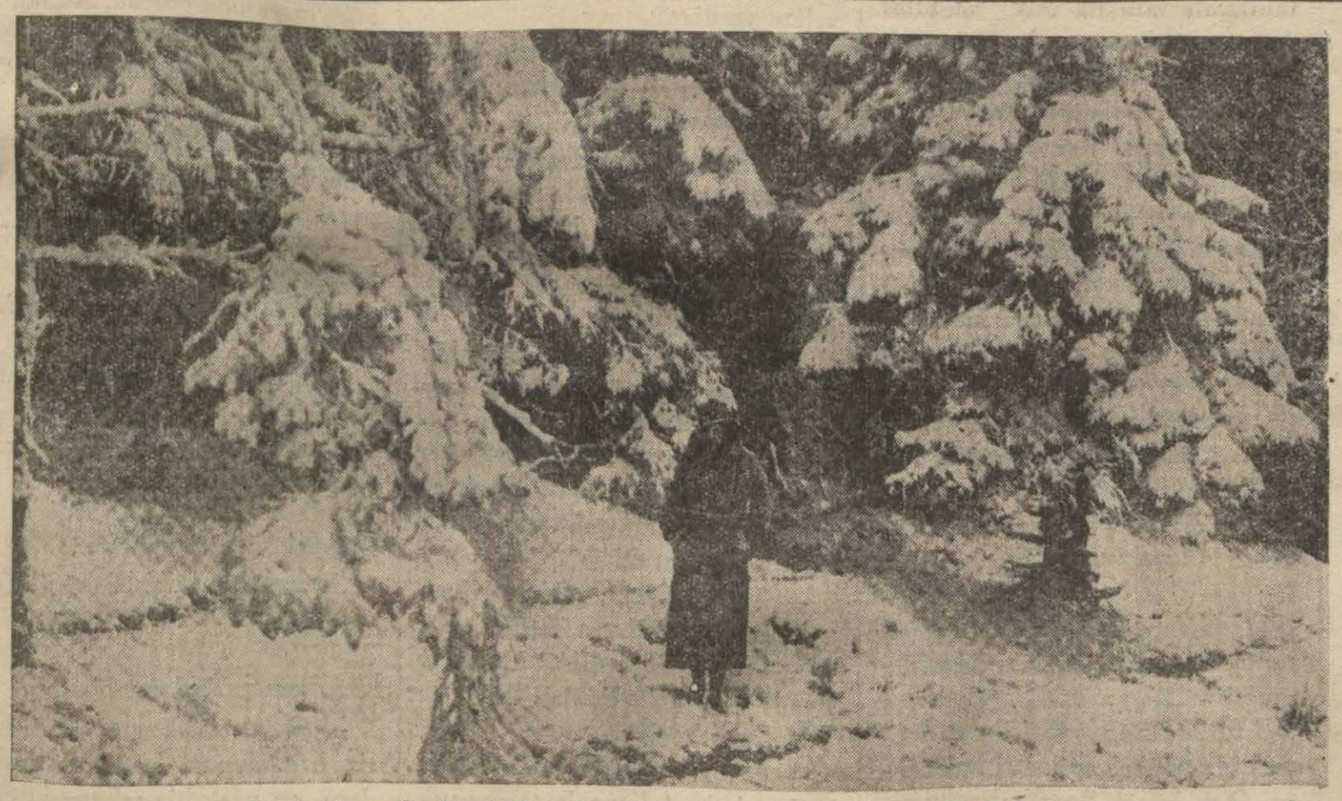

Son haftalar zarfında Amerikada şiddetli kar fırtınaları hüküm sürmüştür. Bu yüzden bir çok kazalar olmuştur. Bir çok kimseler soğuktan donmuş, bazı yerlerde trenler kara saplanmıştır. Maamafih kar, sebep olduğu bu güçlüklere rağmen bazı parklarda hakikaten çok güzel tablolar vücuda getirmiştir.

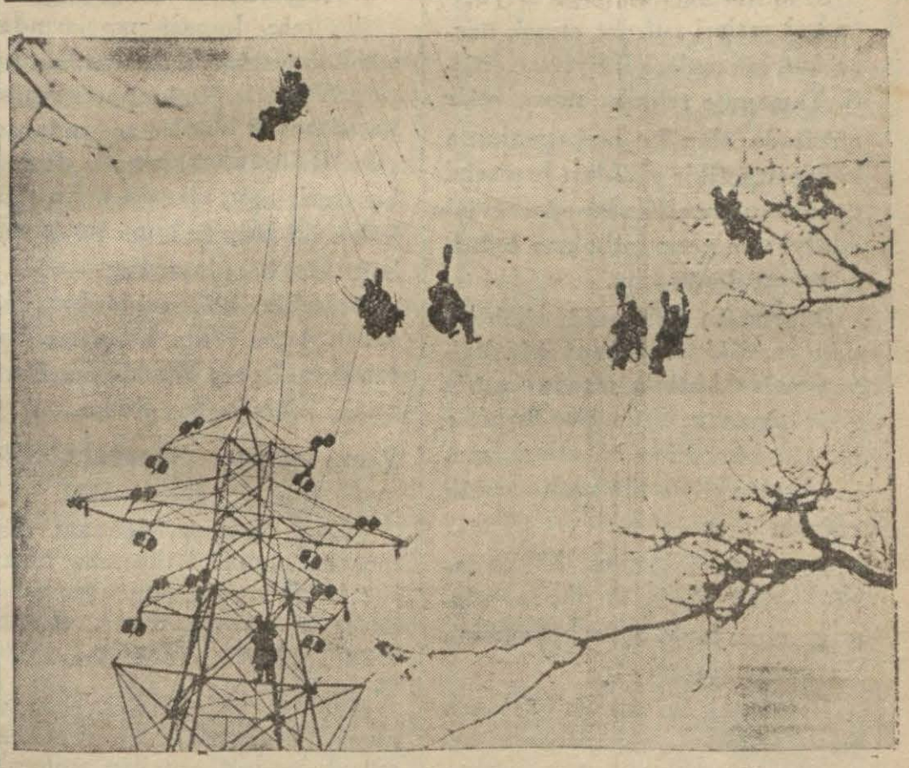

Yukariki resim örümceklerin ağ kurmalarına benziyor. Halbuki hakikatte Fransada büyük bir elektrik havaî hablosunun tesisini göstermektedir. Bu işle uğraşan insanlar küçük örümcekleri andırıyorlar.

SPOR

Avrupada ihtiyar futbolcularla genç futbolcular arasında mücadele başladı

İtalyadaki gençler taraftarlarının model muhacim olarak gösterdikleri küçük Borel rakip kulübe gol sokacağı anlarda topu sürerken

Geçende yazmıştık; Avrupada ihtiyarlar - gençler mücadelesinin şiddetle başladığını, bu muharebenin ilânına da Avusturya diktatörü Mayzelin sebep olduğunu haber vermiştik. Senelerdenberi devam eden gizli ihtilâfın bütün Avrupa futbolcularını iki kısma ayıracak kadar şümullenmesinin de sebepleri vardır. O sebeplerin başında, dünya kupası maçlarını sayabiliriz. İtalyadaki dünya kupası müsabakalarına iştiraki her futbolcu en büyük şeref telâkki ediyor. Bu yüzden millî takımlarda yer almak meselesi, eskisine nisbetle, çok daha kıymetli görülmektedir. Eğer Avusturya futbol diktatörü, Mayzel bu sefer de, ihtiyar futbolculara karşı açıkça harp ilân etmeseydi, belki diğer idarecilere cesaret gelmiyecekti. Fakat Avrupada en ziyade futboldan anladığı söylenen bir adamın ihtiyar futbolcuları millî takımlardan mümkün olduğu kadar uzak bulundurmak üzere aldığı tertibatı semere verdiği için «genç futbolcu» noktai nazarı altta iken birdenbire üste geçmiş oldu.

Şimdi İspanyol tek seçicisi, İtalyan tek seçicisi ve Fransız federasyonu bu kazanmış fikrin tesiri altındadır. Onların gençler tarafına temayül etmeleri, ihtiyarlar tarafını tutanları da mücadeleye sürüklemiştir. Evvelce olan mücadelelerde taarruzu daima gençleri müdafaa edenler yapmağa mecbur olurlardı. Çünkü vaziyete hâkim olan taraf, ihtiyarlardı... Şimdi vaziyete hâkim tarafı gençler ele geçirdiği için kaybettikleri yerleri istirdat etmek üzere, katî hücumlara ihtiyarlar girişti. Tamamile teknik nazariyeler etrafında olan bu çarpışmalarda kullanılan fikir silâhları hepimizi pek yakından alâkadar edeceği için «ihtiyar ve genç futbolcu» bahsine tekrar dönüyoruz.

İki tarafın kullandığı silâhlardan en dikkate şayanı, bir İtalyan münekkidinin ortaya attığı fikir olmuştur. İhtiyarlar taraftarı olduğu hissedilen bu adam, muhaliflerine şöyle bir suali tevcih ediyor:

İhtiyar futbolcunun hakikî tarifi nedir? Yaşla mı ihtiyar oluyor yoksa fazla oyun oynamakla mı ihtiyarlanılır?...

Hakikaten bu sualler şeytanca tertip edilmiştir. Gençler taraftarlarının seçilmesi için ileri sürdükleri bazı oyuncuların yaşça ihtiyarlar kadar geçkin oldukları malûmdur. Fazla oyun oynamış olan-

Yaşça genç olduğu halde ihtiyarlar sırasında ismi geçen İtalya millî takımının merkez muhacimi Meaazzanın bir rakip müdafiden kurtuluş tarzı

lara, ihtiyar demek te kimsenin işine gelmez. Çünkü futbolun uzun tecrübeler ve idmanlarla kazanılan bir marifet olduğu kabul olunmuştur. Onun için böyle suallere mantıkî cevaplar bularak, müdafaa edilen kanaatı kurtarmak kolay bir iş değildir... Bir kaç gün süren münakaşalardan sonra, ihtiyar futbolcunun tarifini en kaçamaklı şekilde ve en akla yakın tarzda bulan Fransız muharriri gençlik partisini mühim bir çıkmazdan kurtarmış oldu... O Fransız diyor ki:

İhtiyar futbolcu, hiç bir zaman yaşile veya oynadığı oyunla kartlaştığı belli olan oyuncu değildir. Bazan bir futbolcu pek genç iken de ihtiyarlamış olabilir. Bizim ihtiyarlıktan kastimiz; manevî şahsiyetin kocalmış olmasıdır.

Doğrusu bu tarif, hem çok lâstikli, hem çok manidar ve hem çok etraflı bir tariftir. İstiyen, bu tarifi istediği şekilde tefsir edebilir. Yalnız bu ihtiyarlığı ölçmek ve tayin etmek her babayiğitin harcı değildir. Çünkü maddeden ziyade manayı kasteden bu kelimelere göre bir oyuncu seçmek için tahlil hassası ve seziş kabiliyeti fevkalâde olan bir idareci bulmak icap eder. İçinin hızı tükenmiş oyuncuyu anlıyabilecek bir idarecinin bilgisinden maada pürüzsüz bitaraflığı da şarttır. Bu şartları nefsinde cemetmiş görünen idareciler arasında ismi en başta geçenlerden Hugo Mayzel ve Pozzoyu burada tekrar anmak bir kadirşinaslık vazifesidir. Biri Avusturyalı, öbürü İtalyan olan bu iki idareci memleketlerinin gençliği ve futbolu için birer fedaî gibi çalışan fanilerdendir.

Zaferi kazanmış olan gençlik taraftarlarının ilk millî takımını Avusturyalıların son kadrolarında gördük. İkinci genç millî takımın da bu sefer İtalyanlar tarafından hazırlandığını haber alıyoruz. İtalyanın gençleştirilmiş millî takımı bu ayın 29 uncu günü dünya kupası tasfiye maçlarında Yunanlılara karşı çıkarılacakmış... O takımda, merkez muhacim mevkiinin on sekiz yaşlarındaki küçük Borele verilmesi mevzubahstir. Senelerdenberi demir şütlerile İtalyan millî takımına goller kazandırmış olan Meazzanın bir futbolcu için en büyük şeref addolunan dünya kupası maçları arifesinde itiyarlar sınıfına ayrılması büyük münakaşalara yol açmaktadır. Yaşça henüz genç olan Meazzanın İtalyan millî takımının ihtiyat kadrosuna geçirilmesi ihtimal bir tek sebeple geri kalacaktır. O da küçük Borelin henüz geçirdiği hastalıktan tamamile kurtulmamış olması...

Yunan millî takımı İtalyaya nasıl çıkacak

İtalyan millî takımile karşılaşacak olan Yunan millî takımının Bulgarlara çıkan Yunan millî takımı tertibinde veya ona yakın bir şekilde şu kadro ile çıkacağı Avrupa gazetelerinde görülmektedir:

Gramatikopulos, Kurantis, Hrisafopolos, Helmis, Dolayan, Vikelides, Tiryandafilis, Ragos, Vazos, Baltasis, VI Andiryanopulos.

İngiltere kupası

İngiltere kupası maçlarından son kalan sekiz klüp arasında kura çekilmiştir. Bu kuraya nazaran karşılaşacak klüpler arasından seçilecek dört klüp arasında da yeni bir devir maç olacaktır. En sona kalan iki klüp te kupa şampiyonluğu için karşılaşacaktır..

Bu sekiz klüp şunlardır: Arsenal, Aston Willa, Leicester, Preston N. E, Balton Wanderers, Portsmuth, Manchester, Stoke...

Roma güreş müsabakalarına iştirak edeceklere

Güreş federasyonundan: Son merkezi umumî içtimaında takarrür ettiği veçhile federasyonumuz Romada icra edilecek Avrupa şampiyonasına iştirake karar vermiştir.

Millî takım güreşcilerinin ve namzetlerinin tefriki için yapılacak müsabaka bilâhare ilân edilecektir. Güreşcilerimizin her zamanki mesailerine daha muntazam devam etmeleri tavsiye ve keyfiyet berayi malûmat ilân olunur.

DAĞLARI BEKLİYEN KIZ

Yazan: Esat Mahmut

— İyi amma Nerime hanım dinlemeğe tahammülünüz yok, şimdi onu nasıl görmeğe gideceksiniz dedi...

Sermet te güldü:

— Doğru amma Adnan bey dedi. Nerime onu çok uzaktan görecek?

İki genç zabit çay bardaklarında kalan son yudumu da içtiler.

Nerime hâlâ dalgın, dalgın düşünüyordu. Bir aralık dedi ki:

— Peki amma Adnan bey bu kadın ne istiyor?..

Genç zabit dudaklarını büktü, lâkayt omuzlarını yukarı kaldırdı:

— Bilmem ki ona sormalı... dedi.

Sermet derhal atıldı:

— Ha Adnan bey doğru söylüyor. Hemen şimdi gider, kendisine ne istediğini sorarız. Nerimenin yanına gidip elinden tuttu:

— Haydi kızım artık kalk, sonra karanlığa kalacağız gidelim..

Üçü birden kalktılar. Merdivenlerden indiler, tayyare hangarına doğru yürümeğe başladılar... Adnan sordu:

— Nerime hanıma bu tayyare ile tenezzüh hevesi de nereden geldi.

Başka eğlence yok muydu Allah aşkınıza: Hem kumandandan nasıl izin kopardınız?..

Sermet cevap verdi.

— Bir tayyarecinin karısı ancak böyle bir kadın için tehlikeli olan eğlencelerden hoşlanır.

Nihayet hangarın önüne geldiler. Adnan:

— İsmail çavuş (bombardıman tayyaresini) hemen hazırlat, uçacağız) diye bağırdı. Aradan ancak üç dakika geçti. Hangar kapıları açıldı, tayyare, ağır ağır kanatlarını oynatarak sekiz, on kuvvetli neferin yardımı ile meydana çıktı.

Makinenin üzerinden örtüsünü aldılar. Kuyruğunu uçacağı istikamete doğru çevirdiler. Çavuş tayyarenin üzerine atladı. İki üç nefer pervaneleri çevirdiler. Pervaneler birdenbire boğuk gürültüler çıkararak dönmeğe başladı. Bir iki dakika ayni şiddetle döndü ve sonra gittikçe küçülen bir takım daireler çizerek durdu. Çavuş tayyareden atladı. Koşarak Adnan beyin önüne geldi, topuklarını biribirine vurdu, keskin bir selâm verdi:

— Tayyare emrinize amadedir efendim dedi. Geri çekildi, arkasında duran neferlere.

— Bombaları yerleştirin diye bağırdı.

O zamana kadar bütün bunları lâkayt seyreden Nerime gayri ihtiyarî yerinden sıçradı, çavuşa doğru koştu.

— Bomba filân istemez, biz muharebeye gitmiyoruz diye haykırdı. Evvelâ zabitler, sonra çavuş, nihayet neferler gülmeğe başladılar. Sermet ileriledi, Nerimeyi omuzlarından yakaladı. Saçlarından okşıyarak.

— Yavrum dedi, asker silâhsız yola çıkmaz. Maamafih her taşınan silâhın da adam öldürmesi şart değil ya!. Bulunsun. İhtiyattır.

Nerime kaşlarını çattı.

— Sermet ne dersen de ben öyle bombalı, tabancalı tayyareye binmem.

Adnan söze karıştı:

— Durun canım, elbette bir çaresini buluruz. Çavuşa döndü

— Mitralyözler için lâzım gelen cephane tamam mı?

— Evet efendim...

Sermete döndü.

— Nerime hanımın hakkı var dedi. Biz harbe gitmiyoruz, gezmeğe çıkıyoruz, doğrusu şimdi bomba almağa da lüzum yok. Her hangi ihtimale karşı kâfi miktarda fişengimiz var..

Genç kız Adnan beye doğru döndü:

— Fakat rica ederim Adnan bey, siz de ihtimalden bahsediyorsunuz. Ne oluyor Allah aşkınıza, harbetmeğe mi gidiyorsunuz? Biraz gezip döneceğiz. Eğer her tayyareye binen sizin gibi düşünse dünyada insan kalmazdı.

Zabit güldü.

— Hakkınız var, Nerime hanım, kabahat Sermetin. Kadınlarla konuşmasını bilmiyor... (Sermetin kolunu sıktı). Ne de olsa asker, harptan darptan bahsedecek tabiî.

Kıza doğru yaklaştı:

— Bakın şimdi dedi, dağların üzerinde güzel manzaralarla karşılaşacaksınız. Bütün tepeler karlar ve buzlar içindedir. Kayaların üstünde sular akar, çığlar yuvarlanır.. Haydi artık binelim, hava neredeyse kararacak...

Üçü birden tayyareye doğru ilerilediler. Evvelâ Adnan bey atladı, pilot yerine oturdu. Sermet arkasından seslendi:

— Adnan, tayyareyi sen mi kullanacaksın?

— Evet, sen Nerime hanımla arkada kal. Ona izahat verirsin... Sonra, belki de korkar!.

Nerime hanım kaşlarını çattı:

— Hiç nişanlısı tayyare zabiti olan kadın korkar mı? dedi.

Adnan bey gülümsedi:

— Hakikaten doğru. Unuttum affedersiniz. Maamafih mademki korkmuyorsunuz. O halde ne olur ne olmaz bombaları alalım..

— Adnan bey benimle alay etmeyiniz.

— Atlayın, atlayın bakalım haydi: Yalnız belinize takacağınız kuşakla, başınızdaki tayyare serpuşunu sıkıldım diye çıkarmak yok ha!..

Sermet Nerimeyi kollarından tuttu, tayyareye bindirdi, beline kuşağı taktı. Sonra kendisi atlayıp yanına oturdu. Adnan başını arkaya doğru çevirdi:

— Hazır mısınız çocuklar dedi.

— Hazırız.

Adnan bey, heyecanla kendisine bakan Nerime hanıma dönerek:

— Ya siz Nerime hanım, siz de hazır mısınız?

— Şey, evet, evet hazırız, hazırım.

— Pekâlâ, haydi bakalım artık helâllaşın...

Genç kızın yüzü birdenbire kızarıverdi.

Anî bir titreme geçirdi. Gayri ihtiyarî gözleri yaşardı..

Sermet bir kahkaha fırlattı.

— Adnan, Nerime ağlıyor, dedi.

Adnan yerinden kalktı.

— O Nerime hanım dedi, hani siz cesurdunuz, korkmuyordunuz, daha en ufak bir şakaya bile tahammül edemiyorsunuz. Ya maazallah... (Arkası var)

Bu Perdenin Arkasında

Tefrika No. 63

Yazan: Earl derr Biggers

Türkçeye çeviren: Z. İ.

Müteaddit isimli kadın içeriye girdi. Yorgun ve müteredditti. Tekrar odayı derin bir sükût kapladı.

— Binbaşı *Dürand*, yanılmıyorsam eğer...

Dürand yavaşça ayağa kalktı, ilerleyip bir müddet kadını dikkatle süzdü; sonra kısık bir feryat koparark:

— Hep ayni masal, diye inledi. Ebediyyen ayni masal. Müfettiş bey yanılmışsınız; bu kadın benim karım değildir!

Karanlıkta intizar

Bir müddet kimse bir kelime bile söyliyemedi. İğne batırılmış bir balon gibi *Flanneri* yavaş yavaş sönüyordu. Birdenbire hiddetle *Şan*'a doğru döndü.

— Sizsiniz! diye bağırdı. Siz beni bu ağların içine düşürdünüz! Kadın *Jenni Jerom* olduğu gibi *Mari Lantelm*'dir; fakat ayni zamanda *Ev Dürand* olması da muhakkak değildi. Ne budala adammışım ki sözlerinizi dinledim.

Şarli derin bir vicdan azabı çekiyor gibi idi.

— Çok müteessifim; mühim bir hata işledim, bir gün olup ta beni affedecek misiniz acaba?

Flanneri hayvanî bir ses çıkardı.

— Evvelâ kendimi affedecek miyim acaba? Ben *Flanneri*, bir çinlinin sözlerini dinledim ha! Her halde deli imişim. Şimdi her şey bitti. Binbaşı binlerce özür dilerim. Artık sizi rahatsız etmem.

Dürand omuzlarını silkti:

— Ehemmiyeti yok. İyi hareket ettiğinizi zannediyordunuz. Bütün başıma gelenlerden sonra, bir an ümide kapıldım ve karımı bulduğunuzu zannettim. Kabahat bende, inanmamalıydım, artık biribirimize söyliyecek söz kalmadı. - kapıya doğru giderek - Hepsi bu kadar mı müfettiş bey?

— Evet. Çok mahçubum binbaşı..

Dürand eğildi:

— Ben de. Allaha ısmarladık.

Odadan çıkarken *Gras Lan* ismini taşıyan kadının önünden geçti. Genç kadın yorgunluktan bitik bir vaziyette yazıhaneye doğru ilerledi.

— Beni ne yapacaksınız? diye sordu.

— Bir dakika bekleyiniz.

Mis *Morov* yerini *Gras Lan*'a verdi. *Flanneri:*

— Ya *Betham!* Kim bilir hakkımda neler düşünecek? Tebrik ederim *Şan!* dedi.

— Kabahatimin vehametini takdir ediyorum.

— Hele şükür anlıyabildiniz! Kapıya doğru ilerleyip aykırdı:

— *Pat!*

Pat kolonelle birlikte göründü. *Betham* hayretli nazarlarla etrafı süzdü.

— Bizim de iştirak edeceğimiz şu meşhur içtima nerede yapılacak? Ben bu odada *Dürand* ve karısını görmiyorum.

Flanneri'nin yüzü kıpkırmızı oldu.

— Bir hatadır oldu!

Betham müstehzi bir sesle:

— Bu yakında da amma hata oluyor! Hata işlemek fena bir ahlâktır müfettiş bey, tashih ederseniz daha iyi olur.

— Nasihatlerinize ihtiyacım olduğu vakit sizi çağırırım. Artık gidebilirsiniz. Sizi bu meselede en canlı şahit diye tutuyorum, malûmatım olmaksızın *San Fransisko*'yu terketmiyeceksiniz.

— Arzularınızı nazarı dikkate alırım, deyip dışarı çıktı.

Gras Lan artık sabırsızlanmıştı.

— Benimle ne zaman meşgul olacaksınız? diye sordu.

— Bir kaç zamandanberi sizi çok rahatsız ettik matmazel. Sizden de özür diliyorum. Bir çinlinin sözüne kapılmak budalalığında bulundum. Oturduğunuz yerin üniformasını çalmakla sizi itham etmiştim. Maamafih mösyö *Kirk*'in dava etmiyeceğini ümit ederim.

— Tabiî diye *Kirk* teyit etti. - Genç kadına dönerek. - Hiç merak etmeyiniz matmazel. Hattâ hoşunuza gittiği takdirde elbiseleri sandığile alabilirsiniz.

— Çok naziksiniz.

— Rica ederim. Arzu ediyorsanız eski işinize hemen başlıyabilirsiniz. En büyük emelim *Kirk* apartımanını güzelleştirmek olduğu için, gittiğinize üzülmüştüm.

Genç kadın cevap vermeksizin güldü.

— Gidebilir miyim?

— Tabiî.

Mis *Morov* dikkatle bakarak:

— Nereye gideceksiniz? diye sordu.

— Bilmiyorum... Ben..

Müddeiumumî muavini:

— Ben biliyorum dedi. Beni evime kadar takip ediniz, rica ederim. Apartımanımda çok yer var.. Hiç olmazsa bu akşam istirahat ediniz.

— Nezaketiniz beni mahçup ediyor.

— Lâtife mi ediyorsunuz? Asıl ben mahcup olmalıyım. Haydi benimle şimdi geliniz.

İki kadın odadan çıktılar. *Flanneri* yanında duran kanapeye çöktü.

— Ne rezalet! Bütün bu sıkıntılar tabiî başıma gelecekti. Eğer *Gras Lan, Ev Dürand* değilse, *Ev Dürand* kimdir? Ne dersiniz *Düf?*

— Bir İngilizi dinlemeniz zararlı olur sanırım.

— O başka; siz *Skotland Yard*'a mensupsunuz. Fikirlerinizi takdir ediyorum. *Ev Dürand* her halde bir yerlerde bulunuyor... Bu muhakkak. *Sir Frederik* ne söylediğini bilenlerdendi. Daha şüphe edebileceğiniz *Lila Bar* ve Avusturyalı aktris *Glorya Garland* var. Sonra tuvaletinin üzerinde pas lekeleri görülen *Elyan Enderbi* de olabilir. Pasları hoş ben görmedim ya! Mösyö *Şan*'ın başka bir uydurması da olabilir. Kim bilir?

— Madam *Tuper-Brok*'u da unutmayınız! Fazla bir tek kelime söylemem diye *Şan* ilâve etti.

Flanneri alay ederek:

— Bu yolda sebat ediniz. Şimdi meseleyi baştan aşağı tetkik etmek lâzım. Kadınların hangisi...

— Hem âciz hem de mahcubum. Dilimin ucunda bir çok söylenecek sözler var. Eski bir çinli darbımeselini bilir misiniz? «Odanın en karanlık köşesi, lâmbanın ayağı bulunduğu yerdir.»

— Artık sizin darbımesellerinizden gına geldi.

(Arkası var)

Her akşam bir hikâye

Korsan

Ankara istasyonuna çıkıp ta her tarafı kaplıyan karların üzerinde parlak güneşi, şehrin arkasına doğru yükselen zarif iki dağ siloetini görünce memnuniyetle güldü, otomobile atladı, gideceği evin adresini verdi.

— Celile hâlâ uykuda olacak! diye söyleniyordu. Daha mektepten onun böyle tembel bir kadın olacağı belli idi. Bir türlü sabahleyin gözlerini açamazdı...

Hizmetçi kadın kapıyı açarken itizarlar başladı. Hanımefendi gelememiş... Salona buyurunuz...

Şivezat iyi uyku uyunmamış bir seyahat gecesinin yorgunluğile kendisini koltuğa attı. Salonun muntazam, tertipli ve zevki selime uygun döşemeleri, süsleri onun gözlerini memnun ediyordu.

Celile ne kadar sevinecekti. Biraz bana misafir gel, biraz otur dinlen! diye az mı ısrar etmişti.

Dinlenmek... Bunun manası bir şehirde uzun müddet kalmak mı idi? Bundan ne çıkardı? İnsan ruhunun içinde daimî bir didinme, daimî bir hareket ihtiyacı duyduktan sonra hiç bir yerde dinlenebilir miydi?

Celile ona «sen ebedî bir korsansın!» diye takılırdı... Bunu hatırladı ve güldü. Filhakika, Celile hayatta bir korsan gibi erkek kalplerine akınlar yaparak bin türlü hissî maceralar içinde ömür geçiriyordu. Ölen ihtiyar kocasından kalan tükenmek bilmez servetin, yalnızlığın, aşk ihtiyacının verdiği çılgınlık içinde, durup dinlenmeden dünyayı dolaşıyordu.

Billûr gibi bir ses:

— Şivezat!

— Celile!

Celile minimini, âdeta çocuk gibi, zarif bir kadındı. Şivezat onun kızarmış yüzünü öpmek için âdeta iğiliyordu.

— Artık seyahat filân yok, ha, anladın mı? Ben istediğim kadar burada bizimle oturacaksın. Bak Ankara kışın ne kadar güzel olur. Ne eğlenceli danslar, briçler yaparız. Ankarayı o kadar seveceksin ki...

Şivezada lâkırdı söylemeğe bile vakit bırakmadan devam ediyordu:

— Sen Hikmeti görmedin değil mi? Dur sana kocamı getireyim.

Hemen koştu, biraz sonra, kocasına sokulmuş, âdeta sarılmış bir halde odaya girdi. Mektep arkadaşını kocasına takdim etti.

— Bana müsaade ediniz. İşim var, dedi. Sakın, flört yok, ha! Bak söyliyeyim... Amma Hikmet öyle şeyler beceremez. Kadınlara kur yapmasını bilmez...

Hep gülüştüler.

Ankarada pek neşeli, pek samimî ve tatlı günler geçiyordu. Celile ile Hikmet lekesiz bir saadet içinde yaşıyorlar, Şivezattan hiç çekinmeden, bazan, aşikâr öpüşüyorlar, sevişiyorlardı. Arada Celile:

— Galiba çok gülünç olacağız, diyor, Şivezat bize nasıl bakıyor! gülüyor.

Şivezat zorla gülüyordu. Celilenin uzanan elini Hikmet kuvvetle sıkı sıkı tutuyor, bırakmıyordu.

Hayatta kendisinin mahrum olduğu şey ihtimal ki böyle bir eldi. Fakat artık Şivezat, hakikî bir korsan hayatına alışmıştı. Onu tutabilecek, zaptedebilecek hiç bir el olamazdı. Arada, nasıl olup ta Celilenin davetini kabul etmiş, buraya gelmiş olduğuna hayretler ediyordu. Kendisini bu hayata o kadar yabancı hissediyordu ki burada işim ne? diye düşünüyordu. Onun hiç bir şeyden memnun olmıyan ruhunu tatmin etmek, içinde kendisinin de bilmediği ihtiyacı söndürmek için daima değişen yeni yeni ufuklar lâzımdı..

Hikmet te Şivezada sık sık bakıyordu. Bu nazarlarda âdeta bir korku var gibiydi. Arada Celile ile şakalaşıyorlardı. Hikmet minimini Celileyi havaya kaldırıyor, o çırpınıyor, kocasına meydan okumak için:

— Beni kaldırmak kolay, Şivezadı kaldır bakayım! diye haykırıyordu.

— Alık!

— Seninle şaka olmaz ki!

* * *

Celile geceleri sokağa çıkmasını pek sevmiyordu. Şivezadın sıkılmasından da korkuyordu. Bir akşam ısrar etti.

— Bugün çok yürüdük, dedi, ben yorgunum. Siz çıkınız, yeni filim gelmiş, pek güzel, gidiniz..

Şivezat, gülüyor, istemiyordu.

Nihayet Celile o kadar zorladı ki Hikmet ile Şivezat evden çıktılar

Hava o kadar temiz, sağlam, tatlı bir soğuk idi ki yürümek ihtiyacında kaldılar. Otomobile binmediler. Yanyana şehre doğru yürüdüler. Hikmet kendi kendisine söyleniyor gibi:

— Geceleyin Celileden başka benim yanımda yürüyen yegâne kadın sizsiniz! dedi.

— Buna pişman mı oldunuz?

— Şivezat!

Hikmet genç kadının kolundaki kolunu göğsü üzerinde kuvvetle sıktı. Artık gevşek bırakmadı. Şivezat bu sıkış içinde kendisini de bir küçücük Celile olmuş gibi hissediyordu. Bir hülya içinde yürüdüler, dolaştılar. Bir aralık biri sordu:

— Neredeyiz acaba?

İkisi de farkında değildiler. Saate baktıkları zaman saat bir olmuştu. Hayretle bakıştılar. Gözleri biribirinden ayrılamadı. Şivezadın başı arkaya eğildi. Gökte yıldızlar pırıldarken dudaklarında delikanlının dudakları ona hayatta beyhude yere arayıp durduğu saadeti tattırıyordu.

* * *

— Ağlama, Celile... Görüyorsun, işte gidiyorum.

Celile haber almıştı. Hıçkıra hıçkıra söylüyordu:

— Git, Şivezat, tahammül edemem, git!

— Gideceğim, Celile. Fakat rica ederim. Söyle bana... Nasıl duydun? Sana Hikmet kendisi itiraf etti, değil mi?

Evet, o haber vermişti. Şivezat güldü. Bu bir müdafaa çaresi idi. Hikmet kendisini zaptedemiyeceğini görünce uçuruma atılmamak için karısından imdat beklemişti...

— Beni hiç çağırmamalıydın, Celile... Ağlama artık... İşte gidiyorum.

Şivezat öteye beriye dağınık eşyasını toplıyarak etrafına bakınıyordu. İçinde artık bitmiş bir şey ihtisası vardı. Bütün dünyada beyhude yere dolaşan ayak seslerini işidiyor gibiydi.

İstasyona geldi. Yağmur yağıyordu. İçine derin bir boşluk, dondurucu bir soğukluk doluyordu. Korsan hayatı tekrar başlıyordu. Arkada bıraktığı dostunun saadetini kaçırdığı aile hayatını düşündü. Evvelki sevişen iki mesut çift yerine şimdi içinde ebedî bir iğbirar ve inkisar yarasile ezilen zavallı bir kadın ve kendisini titreten bir erkek...

Onlar belki barışacaklardı, belki gene eskisi gibi sevişeceklerdi. Fakat Şivezat bütün bunlardan mahrum, dünyayı dolaşacaktı...

...*Hikâyeci*

Radyo

9 mart Cuma

İstanbul : 12,30-13,30 alaturka plâk neşriyatı, 18-19 plâk neşriyatı, 19-19,30 muhtelif neşriyat, ajans haberleri, 19,30-21,20 Türk musiki neşriyatı. (Eliza hanım, İnci hanım, Ülkü hanım, Sevim hanım), 21,20-21,30 ajans ve borsa haberleri, 21,30-22,30 Necip Yakup bey orkestrası.

Ankara 12,30-14 Ankara Palastan nakil, 18-18,40 keman konseri (Ekrem Zeki bey tarafından), 18,40-19,15 fransızca ders, 19,15-20 gramofon, 20 ajans haberleri.

Bükreş (364,5 m.) — 18 orkestra, 21 konser, 22 inşat.

Budapeşte (550, m.) 19,40 piyano, 20,50 konser, 22 havadis, orkestra, 23 havadis, çiğan orkestrası.

Paris (312,8 m.) — 21,50 gramofon, 22,10 konser, 12,10 son haberler.

Prağ (470,2 m.) — 19,25 Alman radyosu 20,05 gramofon, havadis, 21,30 cazbant, 23 havadis.

Roma (420,8 m.) — 19 havadis, gramofon, 21,45 askeri konser, 24 havadis.

Varşova (1414 m.) — 18,15 oda musikisi, 20,25 radyo jürnal, 21,15 konser, 23,40 dans musikisi.

Viyana (506,8 m.) — 18,10 melodi, 18,55 radyo jürnal, 20,10 orkestra, 21 radyo jürnal, 21,35 orkestra, 23 org, 23,20 orkestra.

10 mart cumartesi

İstanbul : 18-18,30 plâk neşriyatı, 18,30-19 fransızca ders, 19-19,30 Eşref Şefik bey tarafından konferans, ajans haberi, 19,30-20,15 Türk musiki neşriyatı. (Udî Refik bey, tanburî Refik bey, kemençe Fahire hanım, muganni Rifat bey), 20,15-21 Evvelki saz grupuna muganni (Safiye) hanım iştirak edecektir. 21-21,30 ajans haberleri ve borsa haberleri, 21,30-22,30 Necip Yakup bey orkestrası tarafından muhtelif eserler.

Türk hanımları Esirgeme derneği balosu

Türk hanımları esirgeme derneği tarafından her sene verilen balo çok muvaffakıyetli olur. Dernek bu seneki balosunu da martın 15 inci perşembe akşamı Tokatliyan salonlarında verecektir. Balonun eğlenceli olması için şimdiden çalışılmaktadır.

Pendik mezbahası

Pendik belediye reisliğinden: Dünkü gazetenizin üçüncü sahifesinin ikinci sutununda (Gizli mezbaha) serlevhası altında Pendik civarında Enver isminde bir adamın yakalandığını ve etlerin müsadere edildiğini yazmışsınız. Halbuki belediyemiz et kaçakçılığında son derece hassas bulunduğu, hiçbir suretle kaçakçılığa meydan verilmediği, Pendik hududu dahilinde Belediyenin resmî mezbahasından başka hiç bir yerde zebhiyat yapılmadığı ve Pendik için et kaçakçılığı mevzuu bahis olamayacağı gibi Pendik civarında da ne Enver namında bir kimse ne de dükkân ve mezbaha bulunmadığından tashihini rica ederim.

AKBA

Kitap Evinin birinci şubesi Maarif vekâleti karşısında açıldı. Her lisandan kitap, mecmua ve gazeteleri en müsait şeraitle AKBA müesseselerinde bulursunuz. Kırtasiyenizi en ucuz olarak burada temin edersiniz.

AKBA merkezi: Telefon 3377
„ birinci şube: „ 1161
„ ikinci şube: Saman pazarında

AKŞAM kitaphanesi neşriyatını AKBA müesseselerinde bulabilirsiniz.

...görülen ... de satılır. (13864)

TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI

PARA
BİRİKTİREN
RAHAT-EDER

Balıkesir mektupları

Balıkesir Doğum evi çok rağbet görüyor

Bugünkü ahşap binayı yıktırarak kâgir bir bina yaptırmak lâzımdır

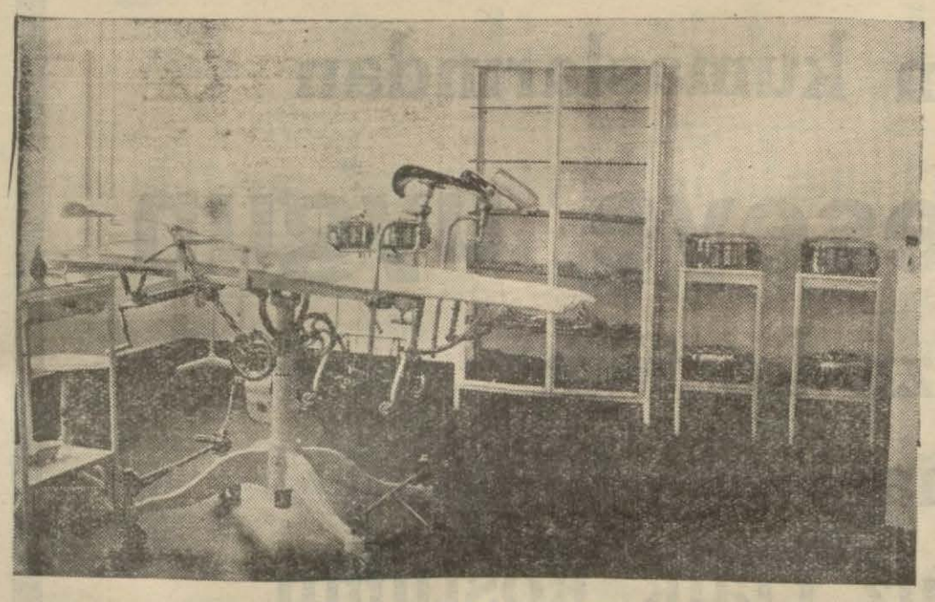

Balıkesir Doğum evinin ameliyat salonu

Balıkesir 4 (Hususî) — Eskiden ilk mektep olarak yapılmış olan ahşap binada, bugün tam teşkilâtlı bir doğum ve çocuk bakım evi vardır.

931 senesinde binasızlık yüzünden memleket hastanesinde faaliyete başlıyan Balıkesir doğum ve çocuk bakımevi, 932 temmuzunda asıl binası olan bugünkü binaya geçmiştir. Çoktanberi gezmek istediğim bu müesseseyi dün ziyaret ettim. Kadın hastalıkları mütehassısı doktor Halit bey şu malûmatı verdi:

— 931 senesinde doğum ve bakım evini teşkil ettik. İlk zamanlarda halkın doğum doktoru ne demek olduğunu bilmemesi, ve kendilerini cahil ve diplomasız ebelerin ellerine teslim etmesi yüzünden pek az müracaat karşısında kalıyorduk.

İlk zamanlarda günde azamî 2-3 hastanın müracaatini ancak kaydedebiliyorduk. Fakat tertip ettiğimiz konferanslar ve yaptığımız propagandalar sayesinde halkımız evimize karşı derin bir alâka göstermeğe başladı. Bugünlerde on yatağımız daima dolu olmakla beraber günde 50-60 hastaya da ayak tedavisi yapmaktayız.

Bu kadar az zamanda halkımızın evimize alışması ve sıhhî faydalarını anlaması şayanı memnuniyettir.

932 senesinden bugüne kadar evimizde 362 hastaya muhtelif ameliyatlar yapılmış ve hayatları kurtarılmıştır. Bundan başka 2675 hasta ayakta, 323 hasta da ameliyat yapılmıyarak ve evimize yatırılarak tedavi edilmiştir.

Doğum evinde gördüğüm mükemmeliyet ve doğum mütehassısı Halit beyin faaliyeti şayanı takdirdir. Yalnız hali hazırdaki binayı genişletmek lâzımdır. Mülhakatile beraber 400 bin nüfusu olan Balıkesire 17 yataklı bir doğum evi gayri kâfidir.

Bugün asgarî 10 yatağı dolu olan bu sıhhat müessesesinin hastası günden güne fazlalaşacağı pek tabiîdir. Benim kanaatime göre bu gayri sıhhî ahşap bina yıkılarak asgarî 120 yataklı kâgir ve daha sıhhî bir doğum evi yapmak lâzımdır.

Balıkesir muhasebei hususiyesinden böyle bir sıhhat binasının yakın zamanda temel atma merasimini yapacağını beklemek ve görmek pek yerinde ve haklı bir isteğimizdir. — *Haşim Sadık*

Balıkesir Doğum ve çocuk bakım evi

Deniz yolları
İŞLETMESİ
Acenteleri: Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel: 22740

Ayvalık sür'at yolu
SEYYAR vapuru 10 Mart Cumartesi 18de Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (1093)

Mersin yolu
ADANA vapnru 11 Mart Pazar 10 da Sirkeci rıhtımından kalkacak. Gidişte Çanakkale, İzmir, Küllük, Bodrum, Rodos, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Alanya, Mersin'e. Dönüşte bunlara ilâveten Taşucu, Anamur, Kuşadası, Gelibolu'ya uğrayacakktır.(1094)

Zayi — Çatalca şubesinden aldığım asker tezkeremi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. Çatalcanın Kızılca Ali köyünden 819 tevellütlü Hasan oğlu Zekeriya. (14212)

DERİ VE BARSAK MÜZAYEDESİ

Tayyare Cemiyeti İstanbul şubesinden: Kurban bayramında teşkilâtımız tarafından toplanacak deri ve barsaklar pazarlık suretile ayrı ayrı müzayedeye konmuştur. Martın 12 inci pazartesi günü saat 16 da, fiat haddi lâyık görüldüğü takdirde ihalesi yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere Cağaloğlundaki şubemize müracaatleri ilân olunur.

Kadıköy İcra dairesinden:

Bir borcun temini istifası zımnında mahçuz olup satılarak paraya çevrilmesi mukarrer bulunan muhtelif cins ev eşyası 17/3/934 tarihine tesadüf eden Cumartesi günü saat 18 ten 14 e kadar Göztepe çarşısında açık arttırma ile atılacağından yüzde iki buçuk rüsumu dellâliye müşterisine ait olmak üzere taliplerin mezkûr gün ve saatte mahallinde hazır bulunacak memura müracaat eylemeleri ilân olunur. (14208)

İstanbul yedinci icra memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahçuz ve paraya çevrilmesi mukarrer büfe ve konsol ve ayna ve sair eşyayı beytiye 10/3/934 Cumartesi günü sabah saat 9 dan 10 a kadar Kumkapıda İbrahimpaşa Çeşme sokak 12 No.lı hane önünde birinci açık arttırması icra kılınacağı ilân olunur. (14201)

THE TURKISH AMERICAN
Shipping and Trading co
Hayri - Araboğlu ve şeriki
American Export Lines The Export Steamsip Corporation
NEW - YORK

Her on günde bir Nevyork ile limanımız arasında muntazam posta:
Her ayın 10,ve 25 inci günleri Nev - York,'dan hareket.

Yakında Nev- York'dan gelecek vapurlar.
Exbibitor vapuru 7 marta doğru
Exilone vapnru 17 Marta doğru

Yakında Nev - York, Fladelfiya ve Bostona için yolcu ve eşyayı ticariye alarak hareket edecek vapurlar.
Exminster vapuru 4 Marta doğru
Exlubitor vapru 8 Marta doğru

Kumpanya, müşterilerinin menafiine daha iyi hizmet ve fevkalâde seri postalar taktim emelile İskenderiye veya Marsilyada aktarma suretile ve doğru konoşimento ile Nevyork için mezkûr limanlardan muayyen tarihlerde hareket eden ekspres ve lüks vapurlarına yolcu ve eşyayi ticariye kabul edecektir.

Bu vapurlar Amerikanın dahili ve bütün vilâyetleri ile Kanada, Golf, Meksika ve Los Angelos ile San Fransisko Seattle vesaire bütün limanlar için doğru Konşmento ile eşyavı ticariye kabul edder,

Fazla tafsilât için Galada'da 6 ıncı Vakıf (Eski Arapyan) hanında 4 üncü katta Hayri - Araboğlu ve şeriki müracaat. Tel, 4.4957-8-928 (13861)

AKŞAM KİTAPHANESİ'nde

SATILAN KİTAPLAR

Muhtelif kitaplar (2)

		Kuruş
Gazinin hayatı	Neşriyat yurdu	150
Leninin hayatı	Haydar Rifat	100
Küçük hikâyeler	Muhtelif muharrirler	150
Halk ve ahlâk	Ahmet Nihat	50
Andre	Muallim Mübahat	100
Erzincan	Ali Kemali	300
Atila	Peyami Safa	125
Çanakkale - Kumkale	M. Fuat	20
Kısırlık	Dr. Ahmet Asım	100
İktisadî devletçilik (1)	Ahmet Hamdi bey	100
İktisadî devletçilik (2)	Ahmet Hamdi bey	100
İsa meselesi	Hilmi Ömer	50
Diyabet perhizi	Dr. A. Süheyl	25
Salgın sehaya iltihabı	Dr. Kemal Şakir	50
Nasıl tavukçuluk yamalıdır?	Cafer Fahri	25
Tavukçulukta muvaffakiyetin sırrı	»	25
Tavukçuluktan nasıl para kazanılır?	»	25
Ticaret mektupları	Apti Tevfik	150
Şirketler muhasebesi	»	100
Adsız kitap	Vehbi Cem	40
Şark mektupları	Ahmet Refik	50
Radyo cep kitabı	R. Zeki	100
Türkiye petrol madenleri	Kemal Lokman	65
İnkılâp ve kadro	Şevket Süreyya	100
Genç kızlara muaşeret usulleri	Feliha Sedat	50
Abdülhamit ve Yıldız hatıraları	Tahsin paşa	150
Yeni Rusya	Falih Rıfkı	150
Türk dünyası	Hüseyin Namık	100
Saadet yolu	Viktor Poşe	125
Zeytin dağı	Falih Rıfkı	125
Kızlarımız	Hüseyin Cahit	100
Oğullarımız	»	100
Aşk ahlâkı	Hilmi Ziya	100
Çocuk hayata nasıl hazırlanmalı?	Viktor Poşe	100
Donogoo	B. Avni	75
Deniz aşırı	Falih Rıfkı	230
İtalyan edebiyatı	Nüzhet Haşim	160
Hokkabazın defteri	Şeref Şadi	20
Millî bilmeceler	Ali Haydar	25
Garp cephesinde yeni bir şey yok	Römarktan A. Nejat	150
Sonra dönüş yolu	Romarktan A. Nejat	100
Büyük adamlar	Ali Haydar	20
Edison	Muallim Mübahat	50
Dostum Edison	»	40

Ansiklopedik neşriyat

		Kuruş
Gazi Mustafa Kemal	Bürhan ahit	50
Çanakkale muharebeleri	Muharrem Feyzi	100
Ziya paşa	İsmail Hikmet	125
Üç asırlık Fransız edebiyatı (Asır 17)	Reşat Nuri	50
Üç asırlık Fransız edebiyatı (Asır 18)	Reşat Nuri	50
Üç asırlık Fransız edebiyatı (Asır 19)	Reşat Nuri	50
Şehit Kubilây	Kan Demir	50
Jül Vern	Faik Sabri	50
Tolstoy	Reşat Nuri	50
Şekspiyer	Cenap Şehabeddin	150
Jan Jak Ruso	Sedat Simavî	50
Şiller	Fikret Muallâ	50
Timurlenk	Nedim Vafık	150
Leonar dö Vinci	Nurullah Cemal	50
Goethe	Cevat Memduh	100
Gök	Abülfeyyaz Tevfik	100
Topkapı sarayı	Halil Ethem	50
Deniz	Abidin Daver	100
Gemi	»	75
Hayvanlar	Ahmet Emin	75
Camilerimiz	Halil Ethem	75
Yedikule hisarı	»	50
Soğuk ve sanayide tatbikatı	Abdülfeyyaz Tevfik	75
Büyük Fransız ihtilâli	Kemaleddin Şükrü	50
Napoleon	»	50
Namık Kemal	»	100
Kristof Kolomp	»	50
Tevfik fikret	»	100
Sesli ve sessiz sinema	Sedat Simavî	50
Eski İstanbul	Ahmet Refik	75
Mogollar	Nusret Kemal	75
Büyük Frederik	Ahmet Refik	75
Nebatlar	Mehmet Emin	75
Kleopatra	Kâmuran Şerif	50
Abdülhak Hâmit	İbrahim Necmi	100
Mimar Sinan	Ahmet Refik	50
Gazinin dört süvarisi	Bürhan Cahit	50
İzmirin romanı	Bürhan Cahit	50
Büyük İskender	Ahmet Refik	75
Mitoloji	Nurullah Ata	75
Rasin ve Korney	Selâmi İzzet	50
Türk masalları	Bahtâver	50
Neron	Kâmuran Şerif	50
Muharebe gazları	Dr. Hasip Lûtfi	75
Türkün kitabı	Kâzım Nami	50
Buzlar arasında üç küçük tayyareci	A. Hidayet	50

AKŞAM KİTAPHANESİ, Ankara caddesi No. 121 — Istanbul

DOYÇE ORIENTBANK
Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin
Türkiyede Şübeleri:
İstanbul (Galata ve İstanbul)
Depo: Tütün Gümrük
İzmir
Her türlü banka muamelâtı

Dr. Mehmet Izzet
Emrazı dahiliye ve sariye mutahassısı
Muayenehane: Çağaloğlu Halk fırkası karşısında No. 21 Cumadan mada hergün 13-17 hastalarını kabul eder. Tel. 23925.

DOKTOR CEMS'in KORRİSİD NASIR İLÂCI
en eski nasırları bile pek kısa bir zamanda tamamile kökünden çıkarır. Merkez deposu: Kanzuk eczanesidir ve her eczanede bulunur. (14034)

Zafiyeti umumiye, İştahsızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük faide ve tesiri görülen **Fosfatlı Şark Malt Hulâsası** Kullanınız. Her eczanede satılır. (13864)

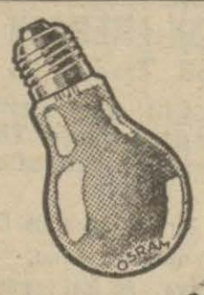

Cereyanın yüksek kıymetli ışığa tahvili

İçi gaz dolu OSRAM ampullerile mümkündür. Bu ampuller her kullanana parasının tam mukabilini verir.

OSRAM

Zayıf ışıklı ampulleri reddediniz ve daima ak ışık veren içi gaz dolu OSRAM ampullerini istiyiniz.

OSRAM

10 Mart, Cumartesi başlıyor

ARSEN LÜPEN'in

İkinci Cildi

24 cü Formadn 46 cı Formaya kadar olan ikinci cildin Fiyeti de 115 Kuruştur.

Akşam Kitaphanesi bu ciltleri (Arsen Lüpen) in daimî forma karilerine bedava verir.

46 cı formanın temiz saklanmış kapağıyla birlikte 24 cü formadan 46 cı formaya kadar takımlarını temiz bir halde getirenlere ikinci cilt ciltlenmiş olarak bedava verilir.

Bu mübadele işi 10 Mart 1934 Cumartesi gününden 31 Mart 1934 Cumartesi akşamına kadar devam eder. Bu müddet zarfında Cumadan ve Bayramdan maada her gün saat 9 dan 12 ye kadar ve yalnız son gün saat 17 ye kadar Narlıbahçe sokağında (Akşam) ın yeni binasındaki Matbaa idaresine müracaat edilmelidir.

Bu müddet dahilinde müraçaat etmiyenler mübadele haklarını kaybederler.

Taşra karilerimize:

Taşra için müddet 15 Nisan tarihine kadar temdit edilmiştir. İkinci cilde ait formalarını muntazam bir şekilde ve adreslerini muvazzah olarak gönderenlerin ciltleri postaya verilir. Cildin taahhütlü posta ücreti 25 kuruştur. Posta pulunu da beraberce yollamalıdırlar.

Eksik formalar matbaamızdan Beş kuruş mukabilinde tamamlanabilir.

Tayyare Piyangosu

16 ıncı Tertip 5 inci Keşide

11 Mart 934 tedir.

Büyük ikramiye **30,000** Lira

Bu keşidede ayrıca 10,000, 4,000, 3,000 Liralık ikramiye ve 20,000 Liralık bir mükâfat vardır.

Manisa Macun Panayırı

Manisa Belediye Reisliğinden:

21 Mart 1934 te başlamak ve bir hafta devam etmek üzere her türlü mahsulât, masnuat ve hayvanat için Belediyece panayır tertip edilmiştir. İştirak edeceklere Belediyece her türlü kolaylık gösterilecektir. Mezkûr günden itibaren hatlarda ucuzluk temin edilmiştir. (1083)

İstanbul ithalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

Nümunehane eşyasının Ankaraya nakli için yapılan pazarlık pek gali görüldüğünden ihalesinden vazgeçilmiştir, ve vekâletçe tensip edilen şekli dairesinde yeniden ve müstacelen pazarlık yapılacağından talip olanların 17 Mart 934 tarihine tesadüf eden cumartesi günü saat 14 de İstanbul İthalât Gümrüğündeki Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (1089)

Sümer Bank

Hereke ve Fesane

Fabrikalarının

Sağlam kumaşlarından

Her keseye uygun

Hazır kostüm

Ismarlama kostüm

Ucuz Halk kostümü

Fantazi kostümlükler

Yerli Mallar Pazarı

İstanbul Kauçuk ve Kablo fabrikası Türk Anonim Şirketi

İdare Meclisince 1 Mart 1934 tarihinde hissedaran heyeti umumiyesinin 22 Mart 1934 tarihinde sureti adiyede içtimaa daveti kararlaştırılmış olduğundan esas mukavelenamenin 60 ncı maddesi mucibince hissedaranın yevmi mezkûrda saat 14 de şirketin Fındıklıda tramvay caddesinde 137 ve 139 No. lı merkezini teşrifleri ve içtimaa takaddüm eden bir hafta zarfında malik oldukları hisse senetlerini şirket merkezine tevdi ile dühuliye varakası almaları rica olunur.

Ruzname:

1 — İdare Meclisi ve Murakıp raporlarının okunması,

2 — 1933 senesi bilânço ve kâr ve zarar hesaplarının tasdik ve İdare Meclisinin ibrası,

3 — 1933 senesi temettü hissesinin tayini ve zaman ve sureti tevzii hakkında karar verilmesi,

4 — 1934 senesi için Murakıp ve ya murakıplerin intihabı ve bunlara verilecek ücretin tesbiti,

5 — İdare Meclisi azalarile müessislerin şirketle her nevi muamelâtı tüccariyede bulunabilmelerine mezuniyet itası. (14192)

Teşebbüsatı iktisadiye Türk Anonim Şirketinin

Hissedaran heyeti umumiyesi Martın 25 ine müsadif Pazar günü saat 10 da adiyen ve saat 11 de fevkalâde olarak şirketin merkezi idaresi olan Galata'da Voyvoda caddesinde Bahtiyar hanındaki dairesinde içtima edeceğinden içtimada bulunacak hissedarlar on gün zarfında hisse senetlerini şirket veznesine yatırarak dühul varakaları almaları ilân olunur.

Âdi içtimaa esas mukavelenamenin 24 üncü maddesine tevfikan 10 hisseye malik hissedarlar iştirak edebileceklerdir. Fevkalâde içtimada Ticaret kanununun 38 inci maddesi mucibince bir hisseye malik hissedarlar da bulunabileceklerdir.

Adî içtima ruznamesi

1 — Meclisi idare ve Murakıp raporlarile, bilânço ve kâr ve zarar hesaplarının okunması ve kabulü ve alâkadarların ibralarına karar verilmesi.

Fevkalâde içtima ruznamesi

1 — Şirketin tasfiyesine veya devamına karar verilmesi, ve tasfiye memurlarının tayini. (14205)

AKŞAM

Çinkografi şubesi

Müdürü: Kenan

Son model makinelerle mücehhez yegâne atelyedir

Bakır, pirinç, çinko üzerine klişe imalâtı

Telefon 20113

İstanbul İthalât Gümrüğünden:

İnebolu Gümrüğünde 6330 kilo sıkletinde ve bütün teferruatı muhtevi 35 beygir kuvvetinde lokomobil vardır. Bu lokomobil gümrükçe satılacağından almağa talip olanlar varsa teklif edeceği bedel miktarını ve ne gibi bir şart dairesinde kabul edeceğini İstanbul İthalât Gümrüğüne yazılacak bir mektupla bildirilmesi ilân olunur. "1082„

İstanbul ithalât Gümrüğü müdürlüğünden:

İstanbul Gümrükleri dairesinde mevcut daihilî telefon tellerinin eskimiş kısımlarının tamir ve tecdidi için 600 megonlu ve 2000 metre sahra telefon kablosu müstacelen ve pazarlıkla mübayaa edilecektir.

Talip olanların 31 mart 934 tarihine tesadüf eden cumartesi günü saat 14 de İstanbul İthalât Gümrüğündeki Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (1088)

Dr. A. KUTiEL

Karaköy'de Topçular caddesi No. 33

(13852)

Möble apartıman

Maçka'pa Narmanlı apartımanında beş odalı möble apartıman kiraya veriliyor. Kapıcıya sorunuz. (14112)

Birinci sınıf

Bir Ticarethane

Türk tabiiyetinde ve askerliğini yapmış tecrübedide bir muhasip aranıyor. Türkçe ve Fransızca bilmesi şarttır. Şehadetname suretlerile referang gösteren mektupların Pangaltı 46 numaralı posta kutusu adresine gönderilmesi. (14093)

Sahibi : Necmeddin Sadık
Umumî neşriyat müdürü: Enis Tahsin
Akşam Matbaası